

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Havonta 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 baniva tő bb

A parlamentarizmus csődje.

Irtá: Striegl József.

Nap-nap mellett erről olvassunk hosszú cikkeket a lapok hátsólapján. A parlamentarizmus agonizál, nem egy európai országban már meg is halt és helyébe lépett a diktatura. Hogy a diktatura, mint minden erőszak, igazságtalan, az nem képezheti vita tárgyát. Ha a parlamentarizmus agonizál, mi jöjjön akkor a helyébe, hogy a diktatura, mint minden erőszak intézménye, elkerülhető legyen? Ez a kérdés igen röviden megválaszolható: A kétségtelenül beteg parlamentarizmus helyett: az egészséges parlamentarizmus.

A mai parlamentarizmus súlyos betegségének a legfőbb és talán egyedüli oka, hogy nem alkalmas az államélet követelményeire. A parlamentek összeállítása rossz. Rossz pedig azért, mert a parlament ma voltaképpen nem egyéb, mint egy többszáztagú laikus testület, mely éppen laikusmusa következtében nem állhat hivatása magaslatán. Nem az egyénekben (képviselőkben, szenátorokban) van a hiba, hanem magában a rendszerben. A parlamentből — nem beszélünk csak a jelenről — hiányzik a szakszerűség, a szakszerű képviselet. Ha az igazán beteg parlamentarizmus helyett egészségeset akarunk, akkor itt kell megfogni a kérdést.

Ha valaki beteg, betegségét lehetőleg specialista által iparkodik gyógyíttatni. A tudósvadász nyilvánvalóan nem megy szemorvoshoz, sem a szembeteg belspecialistához. Ellenben beteg parlamentarizmusunk gyógyításánál jó formán teljesen mellőzzük a politikai specialistákat. Az igazi, egészséges parlamentnek voltaképpen az ország polgárságának kérésre tett tükörképe kellene lennie. Olyan tükörképnek — ha úgy tetszik, fotográfiának — mely magában foglalja az ország minden egyes társadalmi rétegének jellegzetes vonásait, más szóval: a parlamentben helyet kellene foglalni minden foglalkozási ág képviselőinek. Ha így tevődik össze a parlament, ki fog tűnni, hogy nem a parlamentarizmus gondolata mondott csődöt, hanem, hogy csak a parlament összetétele nem felelt meg a kor követelményeinek. A polyhistorok kora lejárt. Ma nincs, de nem is lehet ember, aki mindenhez értisen. Maguk az egyes tudományok ma már oly sokféle ágazók, hogy valami vaskényszer következményeképpen termelődtek ki az egyes tudomá-

nyok specialistáit. Az élet követelménye ez. Az élet követelménye az is, hogy a mai kor parlamentje legyen modern szakemberek tiszteletreméltó testülete, melyben minden foglalkozási ág elküldi a maga legképzettebb, legkiválóbb reprezentánsait. Olyanokat, akik megfelelő szakképzettségüket már a törvényjavaslatok előkészítésénél érvényre juttatják s akkor nem fordulhat elő, hogy a parlamenti ugynevezett szakbizottságok a maguk többségében éppen az illető szakhoz nem értőkből kerülnek ki, akik ép ezért képtelenek jó

törvényeket hozni. De maguknak a kormányoknak az összetételében is több gondot kellene fordítani a szakszerűsége. Hogy kívánhatjuk pl. egy orvostól, hogy jó közoktatásügyi miniszter legyen, amikor minden előképzettsége és gyakorlata a közegészségügyi tárcára predestinálva.

Ezek miatt áll a mai parlamentarizmus a csőd szélén. De ennek nem a diktatura az orvossága, hanem a parlamentnek a haladó kor kívánalmához való átalakítása.

A parlamentarizmus csödjének egy másik, nem kisebb oka: a párt

élet, vagy még inkább a pártérdek túltengése, a túlzott pártféltékenység, amely igen sokszor arra kényszeríti a törvényhozókat, hogy jobb meggyőződésük ellenére valami mellett vagy ellen foglaljanak állást. Az ország lakossága érdekében mindenesetre az volna az ideális, ha a kormányok ad hoc-többségekkel dolgoznának, vagyis esetről-esetre szereznek meg egy-egy törvényjavaslat számára a maguk többségét. Szakszerű képviselet mellett ez nem is volna olyan kivihetetlen, mint ami lennének első pillanatra látszik.

Nyilatkozatháború Goga belügyminiszter körül.

Kavarodás a belügyminiszter szóvátal látogatása miatt. — Groza miniszter nem harcol többé Erdélyért. — Bratianu Jonel visszavonul a politikától.

(Saját tudósítónktól.) A belpolitikai életet napok óta egyetlen kérdés izzgatja: volt-e Goga miniszter Szóvátán s tárgyalta-e ott nemzeti párti politikussal vagy sem? A hivatalos és félhivatalos sajtóorgánumok a legnagyobb határozottsággal cáfolják Goga szóvátal látogatását, ezzel szemben áll az eredeti híradást hozó lapok erőteljes fogadkozása, hogy minden cáfolattal szemben, Goga szóvátal látogatásáról szóló híradásukat teljes egészében fenntartják. A miniszteri látogatás nyomán támadt sajtóháborúskodás részleteiről buturesti tudósítónk a következőket közli:

Volt-e Goga Szóvátán.

A Rador távirati ügynökség jelentette: Több lap a napokban azt jelentette, hogy Goga Octavian belügyminiszter e hét folyamán Szóvátánra járt, ahol a nemzeti párt egynéhány vezető politikussal találkozott. Ezen a találkozón állítólag fontos politikai tárgyalások történtek — Irták az újságok. Marosvásárhelyről jelentik, hogy most már kétségtelenül megállapították, hogy a lapok híreit nem felelnek meg a valóságnak, mert Goga Octavian nem járt ezen a héten Szóvátánra. A belügyminiszter legutóbb augusztus elsején tartózkodott egész rövid ideig Szóvátán, még pedig vasárnap reggeltől estig. Goga Octavian Mária királynénál tisztelgett és hivatalos volt az udvari ebéden is. Politikai személyiségekkel azonban egyáltalán nem találkozott, ilyesmire nem is volt programba véve, az a hír tehát, hogy Goga Octavian nemzeti párti politikussal tárgyalt volna, minden alapot nélkülöz.

Ezzel szemben az Új Kelet ma is kitarat amellet, hogy Goga Szó-

vátánra járt, ott előbb Lepadatu pénzügyminiszterrel, majd egyes nemzeti párti politikussal folytatott beható megbeszélést.

Groza miniszter nem harcol Erdélyért.

De talán még e nyilatkozatháborúnál is érdekesebb eseménye a belpolitikának. Groza Péter miniszter egy nagy feltűnést keltő nyilatkozata. Groza ma Kolozsvárra érkezett, és tudósítónknak a következőket mondotta:

— Egy szó sem igaz arról, mint-ha én erdélyi miniszter lennék. Nem voltam és nem is vagyok az, mert az ország miniszterének érzem magam. Megszüntem regionális érdekek harcosa lenni, a jövőben az ország összességének az érdekeit mindennél fontosabbaknak.

— Miért változtatta meg miniszter ur eddigi hitvallását — kérdezte az újságról.

— Ismernek engem — mondta a miniszter — ismerik politikai multamat és tudják, hogy mindenkor Erdély érdekeiért szálltam síkra. De a lezajlott választásokon Erdély intellektuális cserbenhagyta bennünket és ez változtatta meg hitemet. Az új kormány pedig a legjobb és a legszebb auspiciumokkal közeledett az erdélyiekhez. Őt miniszteri tárcát adott erdélyi minisztereknek. Azonban Erdély lakossága a kedvező alkalmat elszalasztotta és a választások alatt a kormány legnagyobb meglepetésére, nem támogatta azokat, akik a legnagyobb jóindulattal közeledtek feléje. A regionalizmusból teljesen kiábrándultam. Ezért mint miniszter és mint politikus, a jövőben megszűntem a speciális erdélyi érdekek szószólója lenni, hanem mindent csak az országért teszek.

Kész a nemzeti liberális fuzió. A politikai élet nagy érdekessége, hogy a nemzeti párt és a liberálisok fuzionálása magával fogja hozni — a nemzeti párt egyik vezérének kijelentése szerint — Bratianu Jonelnek a politikai életből való teljes visszavonulását. Tudósítónk értesülései szerint illetékesek úgy mondják, hogy a nemzeti párt és a liberális párt célkitűzéseit sohasem választotta el áthidalhatatlan ellentét. Hét éven keresztül nem is annyira a liberális párttal, mint a Bratianu-dinasztiával állott hadilábon a párt. A Bratianu-dinasztia családi monopoliumnak tekintette az uralmat. Bratianu Jonel azonban — aki különben a szép gesztusok embere, — most megtízente Maniu Gyulának, hogy az ő személye nem fogja utját állani a két párt esetleges együttműködésének. Ha a két párt megegyezése létrejön, ő végleg visszavonul a politikai élettől, mert akkor megteheti minden kötelességét: alapvető törvényeket adott Romániának és befejezésül megalkotta az erdélyi és a régi királyságbeli szellem kapcsolatát. Az egyetlen ember, aki ma még utjában áll a megegyezésnek, Bratianu Vintila. A volt pénzügyminiszternek nincsenek olyan szép gesztusai, mint fivérének. Bratianu Vintila szorgalmas, munkabíró, kiváló kereskedelmi érzéke is van, de ezenkívül van egy nagy hibája: makacs, csökönyös, aki egy jótányit sem hajlandó engedni politikai és gazdasági programjából, mert azt hiszi, hogy az ő szerencsétlen gazdasági politikája mentheti csak meg az országot. Hír szerint a liberális párt okosabban gondolkozó tagjai azonban, ha másképpen nem lehetséges, fel fogják áldozni a volt pénzügyminiszter személyét.

Bucaresti politikai körök szerint a liberálisok megállapodásra jutottak a nemzeti párttal, a Szóvátán folytatott tárgyalások megállapítását alapján. Ennek dacára

azonban, az időszakai választásokon a nemzeti párt együtt harcol a parasztpárttal. Ugyancsak bucuresti politikai körök szerint Argentinu és hívei elhatározták, hogy belépnek a liberális pártba. Csak Joanțescu képez kivételt, aki a parasztpárthoz csatlakozik.

Augusztus 1-én léptek életbe, az 1917. évi alkotmányon alapulnak, de viszont az 1857. évi alkotmány rendelkezéseit vette át. Ez az alkotmány 1917. május 1-én lépett életbe, azonban a klérus ériette módját, hogy kivételes pozícióját mindmáig megőrizze. Calles elnök kormánya véget vetett a katolikus egyház alkotmányellenes hatalmának és életbe léptette az alkotmánytörvény rendelkezéseit. Az alkotmány a következő rendelkezéseket tartalmazza: az állam és egyház teljes szétválasztása; teljes lelkiismereti, oktatási és egyesülési szabadság; a polgári házasság kötelezővé tétele; az egyházi javak teljes kisajátítása az állam javára; tilos a nyilvános iskolákban a vallásoktatás; papok az uccán és nyilvános helyeken nem jelenhetnek meg egyházi ornátusban, hanem kizárólag polgári öltözetben; egyesülések, amelyek tagjaik szabadságát korlátozzák, tehát szerzetes- és apáca-rendek tilosak; papok nem lehetnek képviselők és szenátorok, valamint a kormány tagjai; a templomok díjtalanul állnak a hívők által alakított egyházközségek rendelkezésére.

Értesítésem szerint a kormány pozíciója szilárd és biztosra veszem, hogy a zavargásokat rövidesen meg fogja szüntetni és elég ereje lesz ahhoz, hogy a féktelenkedőket pórázon tartsa.

A mexikói vallásháború.

Beszélgetés Joaquine Nores főkonzullal, Mexikó bécsi ügyvivőjével. Véres harcok között folyik a templomok átvétele.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Amerikából érkező kábeltávíratok szerint a mexikói vallásháború egyre elkeseredettebb formákat ölt. Nincsen kizárva, hogy a mexikói események nemzetközi bonyodalmakra szolgáltatnak majd okot, amennyiben valószínű, hogy Amerika örömmel ragadja meg a kedvező alkalmat, hogy beavatkozhassék Mexikó belügyeibe.

Amíg egyrészt kétségtelen, hogy a mexikói kormány üldözi a katolikus egyházat, másrészt érdekes megismerni a hivatalos mexikói álláspontot. Ezért az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége a következőkben reprodukálja Joaquine Nores főkonzul, bécsi mexikói ügyvivő részletes nyilatkozatát, természetesen anélkül, hogy a benne foglaltakkal azonosítaná magát. Nores ügyvivő a beszélgetés során a következőket mondotta el:

— A mexikói kormány és a katolikus egyház közötti viszály elfajulására az szolgáltatta az utolsó okot, hogy a kormány kiutasította Monsignore Caruanat, aki tanítóként kapta meg a beutazási engedélyt Mexikóba, de csak

hamar mint titkos pápai követ működött. Caruanának az volt a feladata, hogy szervezze az illegális harcot a kormány és az egyház és állam szétválasztásáról intézkedő törvény ellen. Tudni kell, hogy Mexikóban az egyház elleni háború politikai harcot jelent az egyház világi hatalmával szemben. Mexikóban már régebb idő óta két párt küzd az uralomért. Az egyik a konzervatív párt, a „Cientificos“-ok, pártja, amely szövetségben áll az összes reakciós elemekkel, az Északamerikai Egyesült Államok nagytökéseivel, a nagybirtokosokkal és természetesen a katolikus egyházzal.

— A liberális párt, amelyet nálunk szocialista pártnak is neveznek és amely most kormányon van és a szakszervezetekre, valamint a kisgazdálkodókra támaszkodik, természetesen szálka a petroleumkapitalisták szemében. A liberális pártot azonban a katolikus klérus is gyűlöli, mivel bátorsága volt elsőként végrehajtani az állam és egyház szétválasztásáról szóló törvényt, amely korántsem új keletű, hanem már 1857-ben hozták.

— A most végrehajtott refor-

mok ugyan, amelyek augusztus 1-én léptek életbe, az 1917. évi alkotmányon alapulnak, de viszont az 1857. évi alkotmány rendelkezéseit vette át. Ez az alkotmány 1917. május 1-én lépett életbe, azonban a klérus ériette módját, hogy kivételes pozícióját mindmáig megőrizze. Calles elnök kormánya véget vetett a katolikus egyház alkotmányellenes hatalmának és életbe léptette az alkotmánytörvény rendelkezéseit. Az alkotmány a következő rendelkezéseket tartalmazza: az állam és egyház teljes szétválasztása; teljes lelkiismereti, oktatási és egyesülési szabadság; a polgári házasság kötelezővé tétele; az egyházi javak teljes kisajátítása az állam javára; tilos a nyilvános iskolákban a vallásoktatás; papok az uccán és nyilvános helyeken nem jelenhetnek meg egyházi ornátusban, hanem kizárólag polgári öltözetben; egyesülések, amelyek tagjaik szabadságát korlátozzák, tehát szerzetes- és apáca-rendek tilosak; papok nem lehetnek képviselők és szenátorok, valamint a kormány tagjai; a templomok díjtalanul állnak a hívők által alakított egyházközségek rendelkezésére.

E nyilatkozattal szemben áll az alábbi mai mexikói jelentés: A katolikus templomok átadása a lakosság heves ellenállása között tovább folyik. A katonaság tegnap ismét több vidéki városban foglalt le erőszakkal templomokat, s a katonaság és a lakosság közötti összeütközések keletkeztek, amelyeknek kilenc halottjuk van. Vera-Cruz püspöke a kormány intézkedéseinek engedelmességet lelkészeket kiátkozta az egyházból.

A visszantastott szerelmes bosszúja.

A Majna melletti Frankfurtból táviratozzák: Hermann Will, egy Offenbacheri fiatal magántisztviselő ma borzalmas cselekedetre ragadtatta magát, mert szerelmét visszantastották. A Hufnagl-családnak a Dahlmannstrassén levő lakásába hatolt be, ahol szó nélkül revolvert rántott és több lövést adott le az anyára, a leányára s ennek sógornőjére. A leány azonnal meghalt, a sógornő kórházba szállítása közben szenvedett ki, az anyát pedig életveszélyes sérülésekkel vitték be a kórházba. A gyilkos szerelmezt elfogták.

TÁRCA. A büszke vár megadta magát.

Hogyan történt az aradi vár kapitulációja 1849-ben. — Érdekes történelmi dokumentum a magyar szabadságharc idejéből.

Írta: CSIKY KAROLY.

Az aradi várat kilenc hónapon keresztül, — 1848. szeptember 19-től 1849. július 31-ig — tartotta az osztrák császári sereg, míg végre 1849. aug. elsején kapituláltak a vár osztrák védelmezői. Az erre vonatkozó négy eredeti és történelmi fontossággal bíró okiratot megőrzés végett a budapesti Nemzeti Múzeum könyvtárában helyezték el. Az okiratok tartalma ma is ismeretlen a nagyközönség előtt, mert az 1849-ik évi magyar kormány folyton uton volt és így a Hivatalos Közlöny sem jelenhetett meg, amely közölni hette volna azokat, a következőkettől gyászos emlékü politikai állapotok pedig nem engedték meg az okiratok kiadását. Az 1870-es évek vége felé Mailáth Béla ezeket a német szövegű okiratokat magyar fordításban tette közre a budapesti lapokban, az írások akkor valósággal szenzáció erejével hatottak. A Mailáth Béla által akkor közzétett okmányok tartalma azonban a mai nemzedék előtt ismeretlen és ez a nemzedék rendkívül érdeklődéssel viseltetik a történelem hőroszi napjai iránt. A rendkívül érdekes történelmi dokumentum Mailáth Béla fordítása szerint a következőképen hangzik:

Kapituláció, amely a magyar országos kormány, a temesvári-aradi ostromló hadtest parancsnoka és Vécsey gróf tábornok által az 1849. évi július 3-án az aradi vár őrségének előterjesztett feltételek következtében, s erre a haditanács és ezen vár összes tisztikara által július 24-én megkezdett alkudozások alapján mind a két félnek meghatalmazott és aláírt parlamentjei által az 1849. évi július 28-án elvégzett és elfogadott.

Először: Elismerésével Arad város cs. kir. őrsége hősiességének és tántoríthatatlan kitarlásának, mellyel ezen várat kilenc hónapon át védelmezték, amely katonai tulajdonságot az ellenségnek is tisztelni kell a magyar kormány és felhatalmazottjai részéről az alkudozások alatt felmutatott korlátlan felhatalmazás alapján és a magyar nemzet becsült garanciája mellett a várőrségnek tiszteletteljes kapituláció biztosítatik és törvényesen garantiroztatik.

Másodszor: A vár parancsnokának, valamennyi tisztnek, az egész őrségnek, a vár összes lakosságának és azok családjának élete és magántulajdonának, s a bent maradó polgári egyéneknek teljes amnesztia és büntetlenség adatik mindazon tettekért, amiket az 1848. évi szeptember 19-től a mai napig elkövettek, nemkülönben ugyanott vagy más helyen az országnak szabadság biztosítatik.

Harmadszor: A vár egész őrségének megengedtetik a tisztességteljes elvonulás, még pedig az egész várőrség teljes felszerelése-

sében, felső és oldalfegyverrel, el látva személyenként 10 éles töltéssel, 2 darab 3 fontos tábori ágyúval, egy teli szerkocsival, égő kanóccal, az ulánusok feltűzött dzsidákkal, a tisztek kivont karddal, minden becsületi jelvényvel zeneszó mellett vonulnak ki a legközelebbi községbe Ujaradon keresztül, ahol is a legénység őrmestertől a szabad ég alatt le fogja tenni fegyverét, amely a magyar kormány tulajdonában marad.

Negyedszer: Oldalfegyvereket az összes tábornokok, törzs- és főtisztek megtartandják.

Ötödször: Szabad elmenetel engedélyeztetik a várban levő papoknak és mindazon magánegyéneknek, akik a kivonulást óhajtják.

Hatodszor: A kivonuló tábornokok, törzs- és főtisztek írásban becsületszavuk alatt, a legénység azonban esküvel kötelezi magát, hogy Magyarországon hat hónapig nem harcol.

Hetedszer: A mai nap és aug. elseje közötti időben minden ágyú és más fegyverek, hadiszerek és általában minden hadianyag, s kincstári tulajdon a várral együtt leltárilag átadatik és a magyar kormány tulajdona marad.

Nyolcdaszor: Mindkét részről a hadi és politikai foglyok kicseréltetnek, s mindkét részről a szökevényeknek teljes amnesztia biztosítottatik.

Kilencedszer: A várőrség Magyarországon keresztül a legrövidebb utat követendő Stíríába, s a magyar kormány részéről tiszteletli földözettel, a szükséges átne-

veti szerekkel és élelemmel látatik el, míg Magyarországon menetelnek.

Tizedszer: Az elsején eszközöndő vár átadására és átvételére szolgáló részletes értelmezéseket és közelebbi részleteket tartalmazza az ezen kapitulációhoz csatolt szerződési függelék, amely a mai napon ugyanazon felhatalmazottak által köttetett és aláíratott, amely épen olyan teljes jogerővel bír, mint maga a kapituláció.

Tizenegyedszer: Ezen tíz pontnak megtartását úgy az egész magyar nemzet, mint kormánya nevében az aláírt teljhatalommal ellátott parlamentairek garantirozzák.

E kapitulációról és mellékletéről hét teljesen egyenlően hangzó másodlat szerkesztetik, amelyekből 4 másodlat a magyar, 3 másodlat a várbeliek felhatalmazottjainak fog átadatni. A kölcsönösen korlátlan felhatalmazásnak megtekintése és kicserélése után sajátkezű aláírásukkal és magánpecsétjükkel bizonyítják ezt Aradon 1849-ik évi július 28-án. Ezen kapituláció a magyar nemzeti becsület és az aláírottak garanciája alá helyeztetik. A magyar kormány részéről a felhatalmazott országos biztos Boczkó Dániel. Az arad-temesvári ostromló hadtest parancsnoka, Vécsey tábornok nevében, Duschek kapitány. A várőrség részéről Friedrich von Dietrich, Oberst im k. k. Linien Inf. Regiment. Ferdinand Mader Hauptmann, Michael Remmingel Hauptmann, Vitalis von Lopkovsky Capit., Franz Baron Berger Major.

Megoperálták Vásárhelyen a magyar belügyminisztert

Súlyos vakbélgyulladás támadt Rakovszky Ivánnak. — A betegség olyan kritikus volt, hogy sürgősen éjszaka kellett megoperálni a minisztert.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi napok eseményei közepette a szenzáció erejével hatott az a híradás, hogy Rakovszky Iván Magyarország jelenlegi belügyminisztere — diplomáciai utlevél segítségével — autón Románia földjére lépett, hogy itt Erdélyben élő rokonait meglátogassa. A magyar belügyminiszter most egy újabb, megdöbbentő szenzációval szolgál: Rakovszky Iván rokonai látogatása közben súlyosan megbetegedett, ugyanarra, hogy még az elmúlt éjszaka az egyik marosvásárhelyi szanatóriumban súlyos természetű vakbéloperációt végeztek rajta. A műtét, annak dacára, hogy a vakbélgyulladás már meglehetősen előrehaladott stádiumban volt, szerencsésen folyt le, de ennek ellenére — orvosi vélemény szerint — legalább négy hétig tart, a míg a magyar belügyminiszter annyira meggyógyul, hogy visszatérhet Magyarországra. Rakovszky Iván megbetegedéséről és az operációról tudósítunk az alábbiakat jelentő:

Autó-ut Maroscsapóra.

Mint már megírtuk, Rakovszky Iván dr. magyar belügyminiszter két nappal ezelőtt Románia területére lépett. A miniszter ezt megelőzőleg a magyarországi Bihar megyében levő Geszten, a Tisza ősi fészkeiben tartózkodott, a hol az ottélt Tisza-családot látogatta meg. Gesztről két nappal ezelőtt indult el autón Rakovszky Iván, hogy a Románia területén fekvő Csegödön lakó Tisza Kálmán gróft meglátogassa. A miniszter kíséretében volt felesége Sándor Klára, néhai Ij. Tisza István gróf özvegye, valamint a feleség első házasságából származó három gyermek is, akik tehát az egykori legnagyobb magyar politikusok egyikének, Tisza István grófnak unokái. Rakovszky Iván és családja mindössze két napon át voltak Csegödön Tisza Kálmán gróf vendégei, majd az őttagu familia ugyancsak autón utnak indult, hogy Marosvásárhelyre, illetve az annak szomszédságában fekvő Maroscsapó községbe menjen, amelynek határában emelkedik a Sándor-kastély. A kastély birtokosa Sándor Kálmán földbírókos a magyar belügyminiszter egyik legközelebbi rokona s a miniszter, valamint családjának erdélyi látogatása ennek a rokonnak szólt.

Súlyos vakbélgyulladás.

Egész napi autó-ut után érkezett meg a magyar belügyminiszter Maroscsapóra. Már aznap este rosszulról panaszkodott, a nyugtalanul eltöltött éjszaka után, pedig reggel erős lázzal ébredt fel Rakovszky Iván. A hőmérő 38 fokon felülemelkedett, majd erős bélgörcsök, hányási inger jelentkeztek. Marosvásárhelyről Czako József dr. sebészorvost hívták a beteghez, aki rövid vizsgálat után

nyomban megállapította, hogy Rakovszky belügyminiszter súlyos természetű vakbélgyulladásban szenved, amely az azonnali műtétet teszi szükségessé. Sürgősen értesítették Steiner Pál dr. sebész tanárt, az ismert kolozsvári orvosprofesszort, aki autón kijutott Maroscsapóra.

Nehéz műtét.

A magyar belügyminiszter állapota ekkor már nagyon kritikus volt. A láz már a harminckilenc fokot is felülmúlta. A sebész tanár utasítására a beteget beszállították a marosvásárhelyi Erzsébet-Mária-szanatóriumba, ahol ma éjjel egy óraker elvégezték a műtétet. A belügyminisztert nem altat-

ták el, hanem helyi érzéketlenséssel fogtak hozzá az operációhoz. A tanár, amikor kinyitotta a hasfalat, megállapította, hogy a vakbélgyulladás már nagyon előrehaladott stádiumban volt, sőt üszkösödni is kezdett. A vakbélnyulvány eltávolítása után a beteg hasát ezért nem is lehetett egészen bevarrni.

A megoperált miniszter.

A negyvenegy éves miniszter a legnagyobb hősiességgel szenvedte végig a műtétet. Az eszméletét egy pillanatig sem veszítette el. Amikor a műtét teljesen befejeződött, Rakovszky miniszter cigarettát kért és rágyújtott. A műtét kitűnően sikerült, a gyógyulás azon-

Merénylet készült a csehszlovák vezérkari főnök ellen

Agyon akarták lövetni Gajda tábornokot. — Egy csehországi tiszt fantasztikus leleplezése.

(Prága, augusztus 7.) A Narodni Listy esti lapja szenzációs cikket közöl dr. Karlik ny. százados, Gajda tábornok egykori szárnysegéde tollából, amelyben meglehetősen fantasztikusan hangzó gyilkossági tervről számol be. Karlik szerint a merénylet Gajda tábornok ellen irányult, aki akkor még főnöke volt a csehszlovák hadsereg vezérkarának. Gajdával egy időben állítólag még Csehszlovákia számos vezetőegységét is el akarták tenni láb alól. Karlik meg is nevezi azokat a még ma is állami szolgálatban élő egyéneket, akik a gyilkossági tervet leleplezték és az eljárást lefolytatták. Hivatalos közlemény: azonban mindezekig nem adtak ki az ügyről.

Karlik elmondja, hogy a prágai Neptun-szállóban annak idején öngyilkossági kísérletet követett el J. nevű hadnagy, akinél igen sok olyan fontos dokumentumot találtak, amelyek azt igazolták, hogy a hadnagy titkos bolsevista ügynökökkel állott összeköttetésben. Dr. Lewit, a helyőrségi kórház főorvosa közölte ezt a nemzetvédelmi miniszterrel, aki Seibel őrnagyot és Strobl alezredest bízta meg a hadnagy kihallgatásával. A hadnagy a következőket mondotta jegyzőkönyvében:

„Egy Sztankovics nevű titkos bolsevik-ügynökkel állottam összeköttetésben, aki arra igyekezett rábeszélni, hogy löjjem agyon Gajda tábornokot és ezért igen jelentékeny összeget ajánlott fel. Amikor huzódoztam, akkor Sztankovics megfenyegetett, hogy az illetékes katonai hatóságok tudomására fogja hozni összeköttetésünket. A Gajda elleni merénylet részleteinek megbeszélése céljából Böhmisch-Kubitzé-nél jöttünk össze, a bajor határon. Sztankovics ekkor ismét megfenyegetett arról az esetre, ha nem vállalkoznék a merénylet elkövetésére. Éles vita fejlődött ki közöttünk és ennek során én agyonlöttem Sztankovicsot. Ez már bajor te-

rületen történt, egy sűrű erdőben, a cseh határtól mintegy száz lépésnyire. Azután visszatértem Prágába és elkövettem az öngyilkossági kísérletet.”

Ennyi a jegyzőkönyv tartalma. Dr. Karlik cikke további során elmondja, hogy még egy bolsevikki ügynököt tud, akinek az a feladata, hogy vezető csehszlovák személyiségeket pusztítson el és ennek az ügynöknek a nevét bármikor kész megmondani. A megölt Sztankovics holttestét nem sikerült feltálni, mert a hadnagy már nem emlékezett pontosan vissza arra a helyre, ahol a gyilkosság történt. Az esetet közölték Sztrovny tábornok, mostani nemzetvédelmi miniszterrel is, aki annak

ban több hetet fog igénybevenni. Műhelyt lehetséges lesz, a beteget, a szanatóriumból átszállítják a Sándor-kastélyba. Röviddel az operáció után, a műtőszobából egy különszobába vitték a megoperált minisztert, aki azután elaludt.

Nyilatkozik a belügyminiszter felesége.

Rakovszky Iván mellett ott virrasztott a felesége, aki egész éjjel a műtét alatt is ott volt ura mellett. A szanatórium első emeletének 8-as számú szobájában fekszik a beteg. A kegyelmes aszszony ma délelőtt a sajtó egyik képviselőjét fogadta. Elmondotta, hogy Szalontánál jöttek át a határon és nagyon jól esett nekik, amikor a román hatóságok figyelmességét és előzékeny udvariasságát tapasztalták. Az autóban első házasságából származó három gyermeke is jött.

Öngyilkosságot kíséreltek meg a Roboz-fivérek

Az örök az utolsó pillanatban megakadályozták őket

(Budapest, augusztus 7.) A hazatérésért és nemzetgyalázasért súlyos szabadságvesztésre ítélt Roboz-fivérek tegnap öngyilkosságot kíséreltek meg a fogházban, amely azonban az örök éberségén meggyűszte. A nem-sikerült kettős öngyilkosság előzményei a következők:

A budapesti tábla marasztaló ítélete ellen a Roboz-fivérek a Kuriához felebbeztek. A beadványban azonban olyan hangot használtak, hogy a fogház vezető ügyésze a bírósággal szemben tanúsított részletlen magatartás miatt elrendelte a Roboz-fivéreknek a gyűjtőfogházba való elszállítását. Mikor a két fivér megtudta, hogy fegyves büntetésből a gyűjtőfogházba kerülnek, elhatározták, hogy öngyilkosságot követnek el.

Beregséget szimuláltak s ennek következtében cellájukban maradhattak. Ott zsebkendőket szétszaggattak, a darabokból köteleket békoltak s a cella vasrácsára erősítették. Már épen fel akarták akasztani magukat, mikor az utolsó pillanatban az örök észrevették a kísérletet s Robozékat

idején a csehszlovák hátseregnek csehországi része fölött parancsnokolt, valamint dr. Benes külügyminiszterrel is. A legérdekesebb az ügyben, hogy teljesen eljuttették a további nyomozást és a hadnagy vallomásáról felvett jegyzőkönyv is eltűnt.

Dr. Karlik cikke végén annak a véleményének ad kifejezést, hogy ez a bizonyos bolsevikki ügynök nem annyira Oroszországnak akart használni, hanem Gajda ellenfeleinek, akiknek akkor nem sikerült ezen a módon eltávolítani a tábornokot és ezért más módszerhez folyamodtak, de bizonyos abban, hogy Gajda tábornok tisztán kerül ki az ellene indított hajszából.

Brazília végleg szakított a Népszövetséggel.

(Gené, augusztus 7.) Brazília közölte a Népszövetség tikárságával, hogy a Népszövetségnek a leszereléssel kapcsolatos tárgyalásán többé nem vesz rész. E bejelentés Braziliának a Népszövetséggel való teljes szakítását jelenti.

Bombamerénylet

egy jegyző ellen.

(Budapest, augusztus 7.) Doroz község jegyzője, Morvai Izidor ellen az elmúlt éjjel bombamerénylet történt. A jegyző hálokszobájába elhelyezett bomba felrobbant és a burorokat fészerezte. Szerencsére emberéletben nem esett kár. A merénylet kinyomozása végett Budapestről detektívek utaztak le Dorogra.

Önnek nincs szüksége

arra, hogy gyermek- és bélbántalmat miatt állandóan szenvedjen, amikor köztudomású, hogy a világhírű és mindenki által legelsőnek elismert IGMÁNDI keserűvíz azonnal megszünteti a rendszerint fenti bajokból eredő fejfájást, csökkenti a vérnyomást az agyban és megátalja az érlelmeszesedést. Emésztési zavaroknál éhgyomorra már fél pohár langyos IGMÁNDI keserűvíz elegendő. — Kaputó kis- és nagy úvegben Arad és vidéken, gyógyszerárakban és fűszerüzletekben. 4652

Aradi nagyvállalkozó regényes szerelme.

Harmadik házasságában keresi sirbaszállott boldogságát. — Az elhunyt feleség utáni rajongás készíti az újabb esküvőre.

(Saját tudósítónktól.) Az Élet diktálja ezt a történetet a riporter noteszébe; egy regényt, amelyent csak az Élet produkálhat, a mihez nem szükséges szín és fantázia, mert színes az és érdekes és talán fantasztikus is a maga valóságában. Egy aradi nagyvállalkozó, akinek foglalkozása igen közel jár a művészethez, a történet főhőse. A vállalkozó sok évekel ezelőtt feleségül vett egy csodálatos szépségű bécsi leányt. — Szépségét talán csak a műveltségé mulat felül, mert jártas volt a tudományban és művészetnek csaknem minden ágában. De legkivált a zeneművészetet kultiválta és ezen a téren olyan képzettséget szerzett, hogy tudása tökéletesnek volt mondható. Az örökös tanulás és az olthatatlan tudáshozom, azonban megviselte idegeit s férje, aki imáadásig szerette őt, hiába akarta eltiltani az olvasástól a tanulástól. A gyönyörű asszony világhírű zongoraművész akart lenni. Nem végzett konzervatóriumot, de zongorajátékával a hangversenypódiumokon gyakran nagy és jelentős sikert aratott. Idegei azonban nem bírták az örökös tanulás és egy téli estén megrendítő tragédia történt az aradi színházban.

A vállalkozó feleségén hirtelen kitért az elmezavar és a nézőtérrel a színpadra rohant. Az előadást meg kellett szüntetni és az egész város részvétellel tárgyalta az uriaszony tragédiáját. Néhány hónap múlva a dráma első felvonása befejeződött: az uriaszony egy idegszanatóriumban befejezte életét. A férj vigasztalhatatlan volt. Többször akart öngyilkosságot elkövetni és állandóan barátai őrizték, akik nem egyszer akadályozták meg végzetes szándékának elkövetésében.

Feleségének halála után két hónappal a vállalkozó egy leányt látott meg az uccán. A leány arca csodálatosan hasonlított elhunyt feleségéhez. A találkozás mélységet hatást gyakorolt rá: a leányban a feleséget látta viszont. Olthatatlan vágyat érzett a sirbaltalított boldogság újjáidézésé után. Alig néhány nap múlva megismerkedett a leánnyal és két hét múlva megtartották az esküvőt. A vállalkozó boldog, nagyon boldog volt. De nem sokáig.

Hat esztendőig éltek ugyan harmonikus családi életet, a házastársak, de a vállalkozó folyton erősebben érezte, hogy még sem találta meg a vágyvágyott tökéletes boldogságot. Elhunyt feleségének emlékezte állandóan kísérté, s második feleségétől, a fiatal élnévagyó asszonytól elsősorban félkibarátságot követelt, mert ugy érezte magában, hogy elhunyt feleségéhez nem szabad hűtlennek lennie. Csendesesen, viszálykodás és minden szemrehányás nélkül éltek egymás mellett, de mindketten érezték, hogy idegenek egymáshoz.

A nyugodt, emóciómentes, boldogságnélküli házasesetben nemrégiben egészen váratlanul fordulat történt. A vállalkozó az ideai színházi szezon alatt megismerkedett egy igen intelligens aradi színésznővel, aki kizárólag prózai szerepeket játszott Aradon. Az ismeretségből hamarosan szoros barátság lett és a bizalmas beszélgetések alatt kiderült, hogy lelki rokonok, akik megértik egymást és nem vágnak másra, mint meghitt testvéri barátságra. A színésznő nemrég megbetegedett és most egyik kolozsvári szanatóriumban kezelik. A vállalkozó pedig nem sokat tétovázott, megindította a válópórt mostani felesége ellen.

Újabb vámcsalást leplezték le Budapesten

(Budapest, augusztus 7.) Ma újabb nagyszabású vámcsalásoknak jöttek nyomára a 7-es számú postahivatalban. A csalást a vámtiszték azzal követték el, hogy a kereskedők előjegyzési raktárába behozott árukat úgy tüntették fel, mintha azokat a vámkülföldre visszaküldötték volna. Ugyanis a behozott áruk után a kereskedők egy feléig vámhitelkedvezményt élveznek és csak feléig után kell elszámolniuk a fővámvatalnak. Amennyiben az áru akkor még a raktárban van, meg kell fizetniük

A válásnak nincsen akadálya, mert az asszony is beleegyezését adta és a vállalkozó a válás kimondása esetén egy és fél millió lejt fizet ki neki, egyszer és mindenkorra tartásdíj címén. A férj és feleség még együtt élnek. Az asszony tudja, hogy férje a válás kimondása után azonnal feleségül veszi a szanatóriumban jelenleg kezelés alatt álló színésznőt. Megbocsátja és megérti férjének különleges vágyait és naponta azon dolgozik, hogy ha utódja Aradra jön, pompás szép és rendes lakást kapjon. Ellátja fehéreneműkkel és mindennel ami szükséges ahhoz, hogy kényelmes, kellemes otthont adjon át férje jövőbeli feleségének. A régi asszony készíti a boldogság fészket az új feleség számára. Kedvesen, odaadón, minden harag és keserűség nélkül.

litólag nincsen kedély — nem háborodtak fel, hanem jóízűen mevettek. Az pedig, akihez az önérvényes koldus a fenti, rövid, de annál erőteljesebb interpellációt intézte, tréfás kétségbeeséssel kapta elő tárcáját.

— Sajnos, nincs aprópénzem — mondta, mintán belenézett.

— Főur, váltani! — kiáltott erre a világ legtermészetesebb hangján a koldus.

Harsogó kacaj volt a válasz erre az újabb szemtelenségre. Sajnos, azonban a pincérekben csakugyan nem volt semmi kedély, mert a szemtelen koldust azonnal nyakon fogták és kitették az utcára. Ennyi történt.

Eltűnt aradi vasútfosztogatók

Az aradi állomási rendőrség tetten ért egy vagonrablót.

(Saját tudósítónktól.) Hónapok óta nyomoz az aradi államrendőrség egy titokzatos fosztogató banda után, amely éjszakaról-éjszákára megdézsmálja az aradi állomásra érkező vagonokat. A fosztogatók tökéletes vagonnyitók szerszámokkal voltak felszerelve és különösen a textil és fával mezsakott vagonokat törtek fel nagy előszeretettel. Az aradi vasúttörőszolgálat a gyakran megismételt fosztogatásokról már régen feljelentést tett a rendőrségen, azonban a legközelebbi nyomozás is hiábavaló maradt. Hogyha deklaktív cikáltak egy-egy éjszaka a vagonok között, akkor vagy nem történt vagonfosztogatás, vagy pedig olyan helyen fosztogattak ki egy-egy kocsi, amely távol volt a kémlelő detektívtől. Ez arra engedett következtetni, hogy a fosztogatókat a helyzettel tökéletesen ismerős emberek követhették el.

A mai éjszaka végre eredményt hozott a hosszantartó nyomozásnak. Sikerült letartóztatni Cofan Terentét, aki éppen a lopott holmikkal akart az állomásra eltávozni. A rendőrszobára kísérték, ahol rövid vallatás után beismerte, hogy a fosztogatókat hónapok óta folytatja és azokban segítségére volt Révész Sándor, az állomás raktárának éjjeli őre. Révész Sándort is letartóztatta a rendőrség, aki szintén beismerte a vagonfosztogatásokban való részvételét. A két letartóztatott ember tanúsítja, hogy bűntársaik lettek volna, azonban az ellopott holmik mennyisége olyan nagy, hogy valószínű, hogy ez a két ember csak feje volt egy jól megszervezett betörőbandának. Rengeteg mennyiségű épület s tűzfát is loptak el a fosztogatók, beismerték, hogy a lopott holmikat több aradi kiskereskedőnek adták el, a neveket is a rendőrség rendelkezésére bocsátották és így az orgazdasággal vádolt kereskedők ellen szintén megindult az eljárás.

Érdekes, hogy ma délelőtt derült csak ki, hogy Cofan Terente a 93. gyalogezred közkapitánya volt s egy évvel ezelőtt messzökött és azóta körizik. Cofan Terente majdnem egy esztendő óta az állomáson a vagonokban vagy a vagonok alatt lakott éjszakánként. A rendőrség folytatja a nyomozást a banda többi tagjainak kézrekerítésére.

A türelmetlen koldus követeli az ezrest.

Mi a különbség a bécsi és pesti ember között. — Kedves kedélyesség helyett szemtelen cinizmus.

(Budapest, augusztus 7.) Tipikusan jellemző igazi pesti história. Egy pesti kávéházban történt. — Társaságunk diskurálgatott. Arról volt szó, hogy mi a különbség a pesti és a bécsi ember között. Kezdj az egyik:

— Amikor legutóbb Bécsben jártam, megfordultam egy schönbrunni nyári kávéházban is. Képzelték el egy nagy terraszt rengeteg asztallal egymás mellett. Több mint kétezer ember ült itten hékésen és — azt mondanom se kell — hatalmas söröskriglivel maga előtt. Ittak és énekeltek. De — és ez a tipikusan bécsi benne — valamennyien, mind a kétezeren egy dal, valamilyen olcsó szentimentalizmussal feleresztett bécsi nótát, hol csak zümmögve, hol egy kicsi hangosabban, de valamennyien egy nótát, egy ütemben és egy hangulatban. El tudjátok ezt képzelni Budapesten? Látjátok ez a kedélyesség és összehangolódás csak Bécsben lehetséges és ez különbözteti meg a bécsit a pestitől.

— Hallgassátok meg ezt — mondta egy másik a társaságból. — Bécsben az ötödik emeleten volt a szállásom. Barátomnál laktam. Egy délután elfogyott a cigarettánk. Semmi kedvünk se volt a nagy melegben lemenni öt emeletet. Erre legnagyobb csodálkozásra, barátom fogott egy kis ko-

sarat, pénzt tett bele s egy cédulet, melyre ráírta: „Kérem az igen tisztelt járó-kelőket, vegyenek a szomszéd trafikban tíz darab Memphist és togyék be a kosárba. Hálás köszönet.” Spárgát kötött a kosárra és leeresztette az ötödik emeletről. A járó-kelők nevettek, megvették a cigarettát s a visszajáró pénzzel együtt betették a kosárba. Próbálná ezt valaki Pesten megtenni Ehhez kedély kell, amit itt nincs.

Amint így beszélgetünk, bejött egy féllábu koldus a kávéházba. Voltaképpen ál-koldus, akit jól ismernek már a kávéosok. Az a szokása, hogy minden vendég elé letesz egy gyufaskatulyát és kér érte ezer koronát, de legtöbbször a gyufáját is visszaveszi. Távol minden alázattól, vagy szerénységtől, járandóságának tekintj az ezer koronát, amiért nem jár köszönet. Most is türelmetlenül állt társaságunk egyik tagja előtt, aki a beszélgetésben valahogy nem vette észre. Egyszerre csak éktelen zajra riadtunk fel. A féllábu koldus felkapta a mankóját, az asztalt verte vele és dühtől pirosan rikácsolta:

— Hát meddig hagy még itt állani? Meddig váriak még arra a rongyos ezer koronára, mi?!

Mindenki oda figyelt erre az egészen furcsa jelenetre, de az emberek — a pestiek, akikben ál-

Utolsó óráit éli

a radikális kommunizmus Oroszországban.

Hogyan támadtak a forradalmi mozgólódások a szovjet ellen. — Ellentmondó hírek az orosz lázadásról.

(Saját tudósítónktól.) Az egymásnak ellentmondó jelentéseken át is megállapítható, hogy forradalmi mozgalmak dühnek Szovjet-Oroszországban. Ezt megelőzőleg pedig — mint emlékeztetés — szenzációs belpolitikai események irányították a figyelmet az orosz szovjet felé. A mai Oroszország jó ismerői szenzációsan érdekes képet és ismeretést adják a forrongó orosz földnek, amelynek titokzatos nyugtalansága az illetékeseknek komoly gondot okoz. Ennek a nyugtalanságnak — mondják a helyzettel jó ismerősök — a külső forrása a folyton növekvő drágaság, mely az állandó infláció következtében lépett föl. A gazdasági organizátlanság, a mely a bolsevik rendszerben megvalósult, az ezt követő drágaság a munkásságban mind nagyobb reakciót váltott ki. A nagy vállalatok, különösen Uralban, a tulai kerületben és Pétervárott egymásután jutnak anyagi válságba, úgy hogy egyes vállalatok március óta nem fizették ki a munkásoknak járandóságait. Mint-hogy a szovjetrendszer külföldön nem jutott hitelhez, az állami gyárak kénytelenek voltak bezárni és hónapról-hónapra nő a munkanélküliek száma. Az államéletben elburjánzott korrupció ezekhez a körülményekhez járulva, csak fokozta a tömegek elégedetlenségét, a bolsevik rendszerrel szemben. Ma már olyan erősnek érzi magát az ellenzék, hogy nyilvános gyűléseken a legélesebb hangon nyilatkoznak a kommunista párttól s obstrukcióval és nyílt ellenszeggéléssel próbálják lépésről-lépésre meggyöngíteni az államhatalmat. A munkások nyugtalansága Pétervárott, Moszkvában, az Ural-hegységben és máshelyütt napról-napra növekvőben van, s több helyütt már ki is robbant.

Munkásfront a szovjetkormány ellen

A munkásság tehát nyílt ellenszeggélésbe lépett a szovjetkormányzattal és két táborra oszlott. Azok a munkások, akik részt vettek a forradalomban, a bolsevik rendszer megteremtőinek érzik magukat. Ezek látva a nagy összeomlást, amely reményeiket is temeti, a vezetőik ellen fordulnak, akikről az állami kapitalizmus következetes megvalósítását és a kommunista program radikális keresztülvételét követelik. Hozzájuk csatlakoznak a matrózok tábora, amely a bolsevizmus apjának tekinti magát és ez a két csoport alkotja a radikális balszárnyat, a melynek vezetését Zinovjev vette át. Nem véletlen, hogy ez a tábor Pétervárott építette ki centrumát, amelynek közelében az orosz balti flotta állomásozik.

A számbeli legnagyobbat tábor, a melyhez a munkanélküliek hihetetlenül nagy száma csatlakozik, képezi a szovjetkormányzat ellen állásfoglaló jobbszárnyat. Ennek tagjai még kapcsolatban vannak szülőfaluikkal és mint-hogy vidéken még ma sem vesztett ki a bolsevizmus elleni gyűlölet, onnan állandó impulzusokat kapnak. A jobboldali ellenzék nem mert idáig nyilván ujjat húzni a kormánnyal,

mert mindenkinek élénk emlékezetében él Trockij esete. Így a pártelnökök csoportjába tömörülve, lépésről-lépésre próbálják megvalósítani terveiket, amelyhez a jelen pillanatban igen közel állnak, mivel Dzserzsinszkij, a cseka félelmes híri vezérc meghalt, Zinovjevét árthatatlanná tették és most Sztalin és az ő, a paraszthoz közeledést kereső politikája lépett előtérbe.

Oroszország sorsa a parasztság kezében.

Oroszország sorsa a parasztság kezében van letéve és azonnal érthető lesz, ha elgondoljuk, hogy Oroszországban ötvenszer nagyobb a parasztság száma, mint a munkásoké. A parasztság a szovjetek uralmának első periódusában teljesen inaktív tényező volt politikai szempontból. Közben azonban saját bőrükön tapasztalták, hogy ha nem oponálnak bizonyos intézkedések ellen, saját kárukat látják és így hozzászórtak a politikai szerepléshez, megtanulták félelem nélkül kifejezni véleményüket és ma már nem hatja meg őket semmiféle szép szó és üres frázis. A parasztság a gazdasági organizmus életében betöltött szerepe fontosságának tudatában előretört és politikai hatalommá nőtte ki magát. A szovjetkormányzat lépésről-lépésre kénytelen volt meghátrálni a parasztság követeléseire, mert a termés ez így kívánta. Ma már a szovjetkormányzat hivatalos organumai kénytelenek elismerni, hogy az antibolsevik parasztság újformálta Szovjetország politikai arcát s a növekvő faszizmus hullámai minden oldalról ostromolják a bolsevizmus városi központjait.

A parasztság törekvései a munkásság jobboldali táborának és az állami hivatalnokok nagy tömegének támogatásával — amennyire csak a hivatalos kommunizmus engedte — előrelődött a maga őrszemeit. A radikális kommunis-ták talán még rá sem eszméltek, hogy maradék csapatjait beveritette az ellenfél, amikor már az utolsó bolsevik eltűnik az orosz kormányzatból, hogy helyüket a ma elnyomottak millióinak képviselői foglalják el, minden időkre szólóan dokumentálva a kommunizmus megvalósításának lehetetlenségét.

Ellentétes hírek az orosz forradalomról.

Ma érkezett moszkvai jelentés szerint a népbiztosok tanácsát nagyon nyugtalanítják a hadsereg és tengerészet köréből érkezett hírek. Dembinszki a Cséka új vezetője felhatalmazást kapott az összes gyanús elemek kiméletlen letartóztatására. A varsói szovjetkövettség viszont a leglátározottabban megcáfolja az oroszországi forradalmi mozgalmakról elterjedt híreket és kijelenti, hogy a rendet az egész országban mindennél helyre állították.

A szovjetkormányt megtagadta a hadsereg.

A ma érkezett oroszországi hírek rendkívül zavarosak. Egyes

hírek szerint a szovjetkormány elrendelte az általános mozgósítást és kötelezővé tette az azonnali bevonulást. A parasztság azonban vonakodik a parancsok engedelmeskedni és nem akarja a mezei munkát abbahagyni. Más hírek szerint a kormány nem számíthat többé a hadseregre, mert csak a repülő maradt a kormányhoz hívek, a tengerészek pedig Zinovjev pártján állanak. A feketetengeri flotta a dél parokat bombázza. — A tengerészek több helyen partraszállottak és harcba légyedek a kormánycsapatokkal. Az Adevarul, amely ezeket a híreket hozza megállapítja, hogy a külföldi követségek információi szerint az oroszországi hírek erősen túlzottnak látszanak és eddig egyáltalán nem nyertek be igazolást. A külföldi lapok és tudósítók sürgönyileg hívják fel bucaresti-i tudósítóikat, hogy közöljék, milyen forrásból nyerték az oroszországi forradalomról szóló híreiket, mert

külföldön ezekről az eseményekről nem tudnak semmit.

Merénylet Zinovjev ellen.

Bucuresti-i lapok szerint véres fegyveres forradalom tört ki. A lázadás Ukrajnában már teljes erővel dühög, a felfegyverezett parasztok több várost elfoglaltak és a feldúlt üzletekben élelmiszert és ruhaneműket vittek el. A hatóságok tehetetlenek az óráról-órára terjedő forradalmi jelenségekkel szemben. — Az odesszai helyőrség fellázadt. Laszevics tábornok csapatai megtagadták az engedelmisséget a kormánynak. Dracszenkov kormánykiküldöttet megrohantak és megölték, a holttestét pedig végig hurcolták az utcákon és kiáltoztak: „Le a terror-kormánnyal! Le az alkommunistákkal! Eljen a forradalom!” A kormánycsapatok menekülnek. — Odessza a felkelők kezén van. Stalin, Lenin utódja Tiraspolba vonult. Irkuck helyőrsége Trotskijhoz csatlakozott. Leningrad jelentés szerint: Zinovjev lakásába bombát dobta be és Zinovjev a nyakán és a karján sebesült meg. Leningradban az egyre erősödő ellenzéki mozgalommal kapcsolatban, eddig 300 letartóztatás történt.

Két újabb kölcsönajánlatot kapott Arad város.

Két magyarországi bank tett ajánlatot a város vezetésének az egymillió dolláros kölcsön megszerzésére

(Saját tudósítónktól.) A város közönsége részéről kétségtelenül nagy érdeklődés kíséri Arad város vezetésének tárgyalásait az egymillió dolláros kölcsön megszerzése dolgában. Az érdeklődés azonban nemcsak a város polgársága körében észlelhető, hanem a külföldi tőkések is felfigyelnek erre a nagyszabású pénzügyi tranzakcióra és immáron egymásután keresik fel a város vezetését ajánlataikkal. Mindenesetre jó jelnek vehető ez az ajánlat-ostrom, amely biztos jele Arad anyagi rentabilitásának és jóhírének. De ettől eltekintve is feltétlenül a város érdekében való, ha minél több oldalról érkezik ajánlat, mert így a városnak módjában áll több egymással versengő csoporttal tárgyalásba bocsátkozni s ennek következtében természetesen fennáll az a remény, hogy Arad város végül is kedvező feltételek mellett tud majd kölcsönhöz jutni.

Ma számunkban részletesen foglalkoztunk *Ispravnic* György vasutigazgató közvetítésével tárgyaló amerikai pénzcsoport kölcsönfeltételeivel, melyekről pénzügyi szakértők állapították meg, hogy korántsem oly kedvezőek, mint első pillanatra látszanak. A súlyos feltételek mellett még az öt százalékos közvetítési díj is jelentős tehertételként szerepel, mely — mint megirtuk — 10–12 millió lejt tenne ki.

Most két újabb ajánlatról számolhatunk be. Még több héttel ezelőtt dr. Erdős Sándor ismert aradi orvos francia nyelvű ajánlatot nyújtott be a város vezetéséhez. *Vágó és Társa* budapest-bécsi bankház nevében. A bankintézet ugyancsak egy millió dol-

láros kölcsönt ajánl fel, illetve annak megszerzésére kér megfelelő felhatalmazást, erősen kihangsúlyozva azt, hogy ebből a felhatalmazásból a városra semminemű költség vagy kötelezettség nem hárul. A bankház a város kívánságára esetleg arra is vállalkozik, hogy Aradnak felépíti a villamost, vagy autóbust, vagy mindkettőt s az építési költségeket kölcsön formájában hárítja át a városra.

A másik ajánlatot is dr. Erdős Sándor nyújtotta be dr. Pressler Jenő budapesti bankbizományos nevében, aki viszont egy hollandi pénzcsoport pénzével dolgozik. Ez az ajánlat is arra kér felhatalmazást, hogy egy millió dollár, vagy ennek megfelelő összegű hollandi forint kölcsönt szerezhessen Aradnak s egyben máris leszögezi, hogy Arad után több erdélyi várossal óhajtja felvenni a kapcsolatot.

Az utóbb beérkezett két ajánlat felett még nem történt döntés, azonban előrelátható az, hogy a város vezetősége mindkét esetben megadja a kért felhatalmazást. Természetesen költség és kötelezettség nélkül. Arad jövő sorsára döntő befolyású lesz ez a kölcsönügy, tehát a város vezetésének nagy körültekintéssel kell eljárnia s minél több felé folytatni tárgyalásokat, hogy azután a legkedvezőbb, a polgárság teherviselőképességére nézve legjobb ajánlatot válassza ki a sok közül. Egy millió dollárt vesz fel a város. És azután mevindulhat Arad a fejlődés s virágzás útján.

Mielőtt butort vásárol,
tekintse meg 16763
Bruckner butorgyár raktárait
Arad, Str. Ghița Birta 16.
Cégtulajdonos: VAJNA ADOLF.

H I R E K.

Az utazás tíz parancsa.

A német birodalmi vasutak igazgatósága tíz pontba foglalta össze azokat a szabályokat, amelyeket figyelmébe ajánl az utasoknak, hogy mind őket, mind utitársaik az utazás közben leggyakrabban előforduló kellemetlenségektől megóvja. Tekintettel arra, hogy az ilyen hivatalos formában foglalt tanácsokat a közönség nem igen szokta elolvasni, az egyik berlini lap a tanácsokat tréfásan, negatív formában közli olvasóival. A tanácsok, amelyeket a mi utazóközönségünk nagy része is megszívlelhet, a következőképpen hangzanak:

1. Ovakodj a menetrendektől, mert illy módon elmulasztod azt a sok kellemes meglepetést, amelyben a vonatoknak a gondolt időnél előbbi elindulása szerep.

2. Ne törődj a jegykiadó hivatalnok kíváncsi kérdéseivel. Semmi köze hozzá, hogy milyen vonattal és hányadik osztályon utazol.

3. A világot se csukd be az ajtót! Ez a vasúti hivatalnokok kötelessége.

4. Ne feleddj el annyi kézipodgyaszt magaddal vinni, amennyivel az egész kupét elfoglalhatod. Így megszabadulsz az esetleges utitársaktól.

5. Menetközben ugrálj vigán a vonatról le és föl, senkinek sincs joga megakadályozni téged abban, hogy akkor halj meg, amikor akarsz.

6. Vasúti jegyedet gondosan rejtse el valahová. A kalauznak kellemes változatosságot szerez a várakozási idő, amíg a jegyed végre megtalálod.

7. Szilárd tárgyakat, üvegeket csakis az ablakon keresztül dobj ki. Hátha találatod lesz.

8. Köpködj a padlóra tetszésed szerint. Hátha megcsuszik rajta valamelyik halálos ellenséged. A cél szentesíti az eszközt.

9. Rajzolj nyugodtan a kocsifalára. Művészi hajlamaidért nincs okod szégyenkezni.

10. Ne essél olyan udvariaskodásokba, amelyeket nem szoktál meg. Az utazás nem illemtanóra.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint tulajdonképpen száraz, meleg idő várható, helyi zivatarokkal.

— Aláírták a francia-román szövetségi szerződést. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul párisi jelentést közöl arról, hogy a francia-román szövetségi szerződést tegnap aláírták. Hivatalos helyre ilyen értelmű jelentés még nem érkezett.

— Barabás Béla Jugoszláviába utazott. Dr. Barabás Béla szenátor, az aradmegyei Magyar Párt elnöke a parlamenti szünetet pihenésre használja fel és tegnap elutazott jugoszláviai rokoni meglátogatására. Temesváron átutazott Barabás Béla, a hol dr. Veterany Viktor, a Magyar Párt ottani tagozatának elnöke és a párt számos más vezetőjére fogadták, akikkel együtt vacsorázott Temesváron, majd tovább folytatta útját Jugoszlávia felé.

Osszeütőközött egy autó a kisvonattal.

A gépkocsi összezúzódott, az utasoknak nem történt semmi bajuk.

(Saját tudósítónktól.) Sulyos autókaramból történt ma délután hat órakor Aradon, a Közponiszálló épületével szemben. — Az Ar. 132. jelzésű automobil, amelynek a tulajdonosa Macskás Illés, összeütőközött a kisvonattal és az autó teljesen összezúzódott. — Macskás Illés autójával a Strada Alexandri (Safacz-uccából) hajtott a főtér felé és nem vette észre a közeledő kisvonatot. Az utolsó pillanatban fékezni próbált, azonban már késő volt, mert a karamból megtörtént és az autó: az összeütőközés a sinek mentén lévő hirdető táblához vágta. Az autó feljött, hátsó része telie-

sen összezúzódott és a hirdetőtábla is darabokra tört. Az autóban lévő két utasnak és a sofőrnek csodálatosan semmi komolyabb sérülése nem történt. A karamból hírére a rendőrség megjelent a helyszínen és kihallgatva a sofőrt, aki azt mondta, hogy a karamból oka az volt, hogy a poszton álló rendőr nem jelezte a közeledő kisvonatot. Különben is a kisvonat — a sofőr állítása szerint — ennél a forgalmas utcakeresztezésnél a megengedettnél nagyobb gyorsasággal haladt. Ő pedig betartotta az előírt nyolc kilométeres sebességet. A rendőrség a karamból ügyében folytatja a vizsgálatot.

— Aláírták a konkordátumot. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul arról értesül, hogy a konkordátum aláírása már legközelebb megtörténik. — Averescu miniszterelnök római tartózkodása alatt tisztelgő látogatást tesz a pápánál.

— Eljegyzések. Fényes Boriskát eljegyezte Margittai Artur faternelő Brassóból; Fényes Piri Komjáti Béla fiókiönök Székelyudvarhelyről. (Mindenkülön értesítés helyett).

— Közigazgatási megbeszélés Menyházán. Nagyszabású közigazgatási megbeszélést fog tartani augusztus 14-én, a jövő hét szombatján Boneu Vazul Aradvármegye prefektusa Menyháza fürdőn, amelyen résztvesznek az összes főszolgabírók, valamint a megyei jegyzői kar legtöbb tagja. A megbeszélést bankett követi és este tűzijáték lesz. A Menyházára érkezettek a vasárnapot is ott töltik és különböző szórakoztatásokkal fogja a fürdő igazgatósága a közigazgatás vezetőinek ottartózkodását kellemessé tenni. Boneu Vazul prefektus különben már ma kiutazott Menyházára, ahonnan azonban hétfőre ismét visszatér Aradra.

— Gyógyul a kettős szerelmi dráma életbenmaradt szereplője. Lázár Annuska, a szerdán déiben az aradi felsőtemetőben történt szerelmi tragédia életben maradt áldozata ma már túl van az életveszélyen. A kezelőorvosok tudása és lelkiismeretes ápolása kiragadta Lázár Annuskát a halál karjaiból. Komplikációk orvosi vélemények szerint már aligha állhatnak be, mert a golyó által megsérült tüdő rohamosan gyógyul. Nincsen kizárva, hogy Lázár Annuska két-három hét múlva elhagyhatja a kórházat.

— Bucsú Hódos-Bodrogon. A hódos-bodrogi zárda apátja közli, hogy az évi szokásos zárdukálások a Boldogság és Szűz tiszteletére augusztus hó tizenharmadikán, a jövő hét péntekjén kezdődnek és három napig tartanak. Ezuttal azonban az apátság a bucsuk alkalmával kizárólag a gyertya-, tömjén- és kegyelécikkek sátrának felállítását engedélyezi.

— Házasság. Fröhlicsi Rózi és Krausz Gábor folyó hó 8-án délután 6 órakor tartják esküvőjüket az aradi izraelita templomban.

— Lezuhant repülőgép. Galati. Tegnap este hét óra tájban Mihailescu repülőhadnagy többszáz méter magasságban kerített repülőgéppel. Hibás manőver következtében a repülőgép lezuhant és elpusztult. A hadnagy súlyos sérüléseket szenvedett.

— Gondnokság alá helyezték Esterházy Ferencet. Budapestről jelentik: A hivatalos lap mai száma igen érdekes hirdetőményt közöl. A győri törvényszék gróf Esterházy Ferenc tatai lakost gondnokság alá helyezte. A gondnokságról a grófnak közelálló személyek úgy nyilatkoztak, hogy az a gróf saját kérelmére történt. A gróf ugyanis az év nagy részét külföldön tölti s nem ér rá birtokaival foglalkozni. Gondnoka fiatal felesége lett, aki állandóan Tatán lakik és szívesen foglalkozik a gazdaság ügyével.

— Eredeti bécsi modellek szerint készülnek a „Sic“-salon női és gyermekruhák. Arad, Strada Cloșca 2. szám. Szemben a Lutheránustemplommal.

— Elitelt gyujtogató. Mexirtuk, Rosenfeld József, az egyik éjjeli mulató alkalmazottja ez év márciusában hosszabb felgyujtogató a szomszédos nyilvánosházat és tettének elkövetése után a Marosba akart ugrani. Rosenfeld József ugyanis szerelmes volt a szomszédos mulató egyik nőjébe s mert a leány nem akarta meghallgatni őt, éjjel hosszabb felgyujtogató a mulatót. A gyujtogató vádjával terhelt Rosenfeld József felett ma mondott ítéletet az aradi törvényszék Tamásdan-tanácsa, s a fiatalembert hat havi fozházra ítélte.

— Öngyilkos cselédleány. Ma este 9 órakor a mentőket a Bratianu-ucca 3. alá hívták, hogy ott Albin Milica cselédleány megmérgezte magát. A mentők a görcsökben vonagló leányt a kórházba vitték, azonban a késő esti órákig nem volt megállapítható, vajjon öngyilkos lett-e a leány, vagy pedig csak hisztérikus görcsök kínozzák.

— Az aradi róm. kath. püspöki fiuinternátus. A cimben jelzett régi jóhírű intézet halálharangját húzták az idei vakáció elején. Amint látszik, egy kicsit tulkorán. A katolikus gimnázium sorsába beállított kedvező fordulat épp ellenkező reményt fakasztott beavatott körökben. Remélhető, hogy a kat. gimnázium válságát már átélte és hasonló változás fog beállni az összes magyar intézmények történetében. A magyarság kulturális élniakarása nem fogja cserben hagyni sok áldozattal létre hozott új intézményeit és támogatni fogja a kipróbált régiakat is. E reménységben a temesvári apostoli kormányzó elhatározta az internátus fenntartását, számítva arra, hogy az aradvidéki magyarság tömegesen fogja felkérni egyet-

len aradi magyar középiskoláját. Az internátus valósággal áldás a vidéki szülők számára. Az intézet ugyanis nem haszonra dolgozik, épen azért a helyi viszonyok között legutányosabban nyújthat jó ellátást, másrészt pedig a két paptanár vezetése garanciát nyújt a tanulmányi eredmény biztosítására. Felvételt kérhetnek Arad bármely középiskolájába járó vidéki tanulók. Akik komolyan tanulni és művelődni akarnak, az internátusban szeretetteljes tanogató otthonra találnak. Érdeklődni lehet az Internátus igazgatóságánál (Strada Nicu Filipescu 36.) mely kívánatra prospektust is küld.

— Strasser divatruházában előre haladott szezon miatt mélyen leszállított árban vásárolhat.

— Földrengés Galatiban. Galatiból jelentik: Tegnap délután három óra tájban földrengést éreztek, mely a házakban levő tárgyakat elmozdította helyükről és a város déli részében néhány házban sérüléseket okozott. A földrengés két percig tartott.

— Rudolf Valentino párbajozik. Hollywoodból jelentik: Rudolf Valentino, a szívek bálványja, sértve érezte magát a Chigaco Tribune egy cikke által és segédekkel küldött a lap főszerkesztőjéhez, Valentino bokszpárbajra hívja ki az újságírókat. A Chigaco Tribune cikkében, amely által Valentino magát találva érezte, az ellen kelt ki, hogy amerikai férfiak puderezik és parfümöznek magukat.

— Másodéves egyetemi hallgató. nő, aki román, francia és német szakos, ezekből a nyelvekből augusztus 12-ikétől kezdődően a vizsák kezdetéig leánytanulóknak javító és felvételi vizsákra való előkészítés céljából órákat ad. Az oktatás magyarul is folyhat. Az órákra vonatkozóan értekezni délelőtt 9-től 11-ig és délután 3-tól 5-ig lehet a Str. Aviator Gheorghescu (Könyök-ucca) 13. szám alatt, a földszinten.

— Dr. Korányi Barna közkórházi főorvos hazaérkezett, újból rendel.

Legolesobb bevásárlási alkalom!

„RECORD“

Oppenheimer & Co.

divatnagyruház

ARAD, Strada Eminescu 15.

utólérhetetlen vorsznyáral:

- 1 mtr. mosott chiffon — — Lei 30.—
- 1 „ Agynemű vászon — Lei 45.—
- 1 „ jó mosó ingzetir — Lei 48.—
- 1 „ színes fehérnemű kristallin — — — Lei 90.—
- 1 „ 110 cm. széles kockás női szövet — — Lei 65.—
- 1 „ 140 cm. széles tiszta gyapjú férfi szövet Lei 290.—
- 1 „ nyerselyem mintás, minden színben — Lei 140.—
- 1 „ kabát- és ruhaszelyem — — — Lei 250.—
- 1 „ crep de chine legszébb színekben — — Lei 350.—
- 1 „ crep marocain, mintás — — — Lei 350.—
- 1 darab prima clothpaplan fehér vattával, minden színben — — — Lei 750.—

Óriási választék vásznakban, selymekben, női és férfi szövetekben, paplanokban, mindenemű divatkelemben. **A legszebb paplanokat kívánság szerint hozzuk kivételbe. Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltek. Maradékot minden elfogadható árban!**

Püspök gyógyfürdő (Oradea mellett)

600 év óta használják bányalatos eredménnyel 42° C kénes, rádiumos hőforrásait köszvény, reuma, csusz, ischias, csonttörés, ficamodások és női betegségek ellen. Uszoda 26° C folyton befolyó forrásvízzel, uszástanítás, nap- és homokkúra. Augusztus 20-tól szobát előzetes megrendelés nélkül is lehet kapni. Szobáknál 20 % árengedmény.

— Megkezdődött Assisi Szent Ferenc jubileumi éve. Assisiból jelentik: Vasárnap éjjel pont tizenkét órakor kezdtek meg a túltörtött san-rufinói domban Assisi Szent Ferenc jubileumi évének ünnepeit. A püspök éjjeli misét mondott, melyet a messze vidékről egybesereglett tömeg áhitatosan hallgatott végig. Már napokkal ez előtt megkezdődött a szegény falusi lakosság gyalogos zarándokutja Szent Ferenc temploma felé s a távoli hegyek szikláit közül előjöttek a legszegényebb hegylakók is, hogy úgy mint hétszáz évvel ezelőtt; szinte változatlan külsőségek között kérjék a szegények apostolának közbenjárását. Az oltárokat mezei virágok ékesítették, mert a szent csak ezeket szerette. Assisi túl van tömve idegenekkel. Amikor a város harangjai éjjeli harangoztak, megszólaltak a citadella ágyul is, míg a sziklákon épült templom felé zarándokló tömeg szünni nem akaró üdviválgásban tört ki. Végérvégig fátylások állottak az út mentén s a processzióban egyházi és világi előkelőségek, a községek küldöttségei, a külföldiek s a szegény hegylakó pásztorok egy-egy más mellett vettek részt.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztés útjait. Közkeleten házi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általában dicsérik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A kisleány halála. Békéscsabáról jelentik: Különös eset tartja izgalomban Csorvás Község lakosságát. A napokban a járó-kelők a piacra használaton kívül levő kútjában Sajti Mária tíz éves kisleány hullájára akadtak. A holttest már két-három nap óta lehegett a vízben. A vizsgálat megállapította, hogy a kisleányt édesatyja néhány nappal ezelőtt egy csinytevése miatt megfenyítette, akkor a gyermek eltűnt hazulról és azóta szülei hiába keresték.

UJI WESTEND SZALLODA UJ!

BUDAPEST, VI. Berlin-tér 3. sz. Hűvös, meleg víz minden szobában. Uszoda szobák ára: 40.000 K.-tól 60.000 K.-ig. Pongrácz Sándor igazgató, tulajdonos.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenként pontos feladásáról gondoskodik.

Aradi ügyvéd tragikus halála.

Costina Jenő dr. volt képviselő hosszú szenvedés után örök álmra hunyta le szemét.

(Saját tudósítónktól.) Hosszu szenvedés után ma örök álmra hunyta le a szemét dr. Costina Jenő, volt képviselő, az aradi ügyvédi kar egyik legképzettebb és legrokonszenvesebb tagja. Fialaton ragadta el a halál Costina Jenőt, akét gyógyíthatatlan betegsége hosszú hónapok óta szegszett az ágyhoz és akét mindvégig csak azért kizdött, hogy ismét felkelhessen és ismét mások javáért dolgozhasson. Az elhunyt nemcsak mint ügyvéd szerzett magának jó nevet, hanem társadalmi és politikai munkásságával is kiérdemelte azt a megbecsülést és szeretetet, amellyel Arad és a megye társadalmi körülvette őt felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül. A román hadseregnek Aradra való bevonulásakor ő sietett automobilon a Curtiel felől Arad felé masírozó 6. vadászrezred elé, hogy Pirici ezredesnek jóindulatába ajánlja a város lakóit és kérje az egyenlő elbánást Arad minden lakosával szemben. Akkor rövid ideig kormánybiztosa is volt Aradmegyének.

Dr. Costina Jenő 1885-ben született az aradmegyei Jászás Községben és így mindössze negyvenegy esztendő volt most, amikor a könyörtelen végzet elragadta. Costina Györgynek, a már régebben elhunyt jászasi görög keleti román lelkésznek a fia volt. Az elemi iskola elvégzése után Aradra küldte az apa a fiát és az érettségi vizsga után pedig a nagyváradi jogakadémiára. Az ügyvédi vizsgát a kolozsvári egyetemen tette le s közben Karánsebesen volt ügyvédjelölt. Felső önálló ügyvédi irodáját Temesbókenyben nyitotta meg, ahonnan hamarosan Aradra költözött és itt a háború kitörése előtt közvetlenül dr. Marsieu Justinnal közösen rendezték be ügyvédi irodájukat. A társak 1920-ban váltak külön és akkor nyitotta meg a Str. Horia (Széchenyi-ucca) 4. szám alatt, a lakása mellett volt irodáját Costina Jenő. Az elhunyt Áverescu előbbi kormánya idején néppárti programmal kamarai képviselő volt. A következő választásokon már nem vállalt jelöltséget, de mindvégig tagja maradt a néppártnak. Az Aradana kereskedelmi részvénytársaságnak alapítója és egy ideig igazgatósági elnöke, a legutóbb pedig igazgatósági tagja volt. Tagja volt a román szentiséki zsinatnak is.

Dr. Costina Jenő öt esztendővel ezelőtt nősült meg és egy hároméves lányt, Lucat Marciát vette feleségül, akivel a legboldogabb és legharmonikusabb házasságban éltek együtt ma bekövetkezett haláláig. Házasságukból egy bájos kisleány született, a most három esztendőes Lucika. Dr. Costina Jenő az elmúlt év októberében betegedett meg súlyosabban, bár betegsége már régebbi keletű volt. Rák járadta meg a máját és októberben már olyan nagy fájdalmat voltak,

hogy elhatározta, sürgős műtétnek veti alá magát. Budapestre utazott, ahol a Liget-szina-óriumba vétette fel magát és ott dr. Benedikt főorvos maga vette kezelés alá. Az operatív beavatkozás azonban már nem segíthetett volna. Már késő volt és így a legkiválóbb magyar orvosok egyike, dr. Benedikt is lemondott arról, hogy Costinán segíthessen. — Azután ismét hazatért Aradra és egészen márciusig gyakran lehetett látni az uccákon elegáns, magas alakját, mert addig fenjárt. Márciusban azonban ágyának dönt és azóta nem hagyta el betegágyát. A legutóbbi napokban már sejtethető volt a bekövetkezett katasztrófa és kezelő orvosa, dr. Löwinger Miksa idejének legnagyobb részét a beteg mellett töltötte. A tegnap esti órákban beállott az agonia és ma reggel fél hétkor csendesén átszenderült a halálba dr. Costina Jenő. Temeletére vasárnap délután 5 órakor lesz a Sirada Horia (Széchenyi-ucca) 4. számú házból és a felső temetőben fogják örök nyugalomra helyezni.

Bérekocsikirándulás Párisból Biarritzba.

Egy amerikai milliomos különös szórakozása.

(Páris, augusztus 7.) A Vendôme-téren ma kedves és humoros jelenet játszódott le. Egy amerikai rákiáltott egy fiakkor kocsi-sára:

— Kérem vigyen engem a Biarritzi Szabadság-térre!

A különös vendég már helyet is foglalt a kocsis ülésén. A kocsis azonban leszállott a bakról, mert jogosan abban a hiszemben volt, hogy örülltel van dolga. Az amerikai azonban megismételte a kérését és kijelentette a kocsisnak, hogy egy teljes hónapja van ahhoz, hogy Biarritzba érjenek.

— A feleségem, — magyarázta, — Aix-les-Bains-ben van és csak szeptember elején jön át Biarritzba! Ezt a kis utazást most szórakozásképpen akarom megtenni!

— Na, és mi van a vitoldijjal? — kérdezte a kocsis.

— Adok önnek 10.000 frankot és fizetem a teljes ellátását.

A kocsis erre már mégis felugrott a bakra és a lovai közé csapott. A biarritzi utazás tehát megkezdődött fiakkor és a párisi fiakkorok most nagy érdeklődéssel várják, hogy fog befejeződni ez a nem mindennapi fiakkor.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelye.

A hirdető közönség kényelmére Aradon, a Kerpelféle könyv- és papirkereskedésben, Fischer Eliz-palota, gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol apró hirdetések naponta délután 5 óráig adhatók fel. Aki nek az Acsev. palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyünkön adja fel, mely lapunk másnapi számában megjelenik.

Leipzigi mintavásár

a világ legnagyobb vására:

11.000 kiállító 21 országból

160.000 bevásárló 44 országból

Őszi vásár 1926:

augusztus 29-től szeptember 4-ig

A látogatás mindenki számára előnyös!

közelebbi felvilágosításokat nyújt:

a különvonatról, mely Budapestről Liposéig külön II. és III. oszt. kocsikat vezet, továbbá ingyenes német vizum megszerzéséről stb.

a mintavásár tiszt. képviselője

Angerbauer Jenő cég

Timisoara, I., Str. Gen. Praporgescu 3

és a Leipzig Messeamt Leipzig.

Féltékenységi dráma az elegáns étteremben.

A bankár agyonlőtte hűtlen barátnőjét. — A romantikus szerelem véres epilógusa

(Páris, augusztus 7.) Rövid távirati jelentés nyomán hírt adtunk arról, hogy az egyik párisi előkelő étteremben megdöbbentő véres szerelmi dráma játszódott le: egy elegáns férfi — akiről kiderült, hogy spanyol bankár — agyonlőtte hűtlen szerelmét. Most a nagy feltűnést keltő véres tragédia részleteiről kaptunk tudósítást, amelyet itt adunk:

A Rue de Richelieu egy kicsiny, de elegáns és intim éttermében a fehérre terített, virágos vázával díszített asztalnál negyven év körüli férfi ebédelt egy bájos, kacér, jókedvű fiatal nővel. Nem lehet tudni, mi volt hálk beszélgetésük témája, de nagyon érdekes lehetett, mert a desszert után is még sokáig folytatták csevegésüket. A vendégek lassanként mind elszállingóztak, de a bizalmasan beszélgető pár még mindig kitartott. Egyszerre csak az atlétatermetű férfi felállt az asztaltól, a zsebéből elővett valamit s mielőtt még a pincérek megsejthették volna a történéndőket, egymásután több revolverlövés dörrent. A nő arcáról eltűnt a kacér mosoly s egy pillanatra a halál rémülete torzította el vonásait. De aztán lecsuklott a szöke, bubirizurás fej és az elegáns nő élettelenül zuhant a parkettre. A férfi pedig ott állt idegenül, tébolyult mosollyal, nézte, nézte az áldozatát és ellenállás nélkül engedte magát lefegyverezni, amikor a pincérek rávetették magukat.

A nő holttestét elszállították az Institut Médicolégal-ba, a párisi törvényszéki orvostani intézetbe. A még mindig apatikus férfit a rendőrségre vitték, ahol megkezdték kihallgatását.

— Szerettem! Ez a magyarázat! hajtogatta a rendőrtisztviselő kérdéseire.

Végre aztán, amikor kissé megnyugodott, már összefüggőben el tudta mondani az előzményeket.

— A nevem José Isidore Ramos, — kezdte vallomását. — Egy madridi bank párisi fiókjának az igazgatója vagyok s négy évvel ezelőtt jöttem a francia fővárosba. Három évvel ezelőtt egy divatos Music-Hallban ismerkedtem meg Liliane Hudryvel. Csakhamar halálosan beleszerettem a Montmartre szépséges leányába, aki viszonzta is szerelmemet. Sokáig zavartalanul, boldogan étem szerelmemnek, de aztán Liliane facérsága egyre jobban megmérgezte életemet. Liliane minden lelkiismeretfurdalás nélkül vett részt férfitulajdonosoknál, amikor pedig felelősségre voltam a szemembe kacagott. Többször próbáltam szakítani, de nem bírtam rálkülni élni. Addig még valahogy meg tudtam nyugtatni magamat, imig azt hittem, hogy Liliane csak kacérkodik, de egyedül engem szeret. A napokban azonban rájöttem, hogy Liliane megcsalt és gyidejűleg több férfi hitte, hogy egyedül csak ő részesül Liliane egyeiben.

— Amikor ezt megtudtam, úgy reztem, mintha összeomlott volna a világ. Még egyszer beszélni

akartam vele, még egyszer a szemébe akartam nézni. Ezért kerestem találkozóra a Richelieu ucai kis restaurantba. Eleinte közömbös dolgokról beszélgettünk. De amikor szemébe vettem csalárdóságát, hátravetette fejét és hangosan kacagott. Nem bírtam tovább.

Először elöttem a világ. A többi már tudják.

Idáig jutott a spanyol bankár vallomásaiban. Ekkor hadalós kimerültséggel a székre roskadt, arcát két tenyerébe temette s háába intéztek hozzá kérdéseket, már nem válaszolt.

Kormányra vágyik a parasztpárt.

(Bucuresti, augusztus 7.) Olanesti községben, ahol Lupu dr., a parasztpárt vezére nyaral, tegnap hosszas tanácskozás folyt a parasztpárt három vezére: Lupu dr., Michalache és Madgearu között. Michalache bemutatta Maniu Gyulának hozzája írt levelét, amelyben a nemzeti párt vezére ajánlatot tesz a nemzeti párttal való fúzióra. Lupu dr. a parasztpártnak a liberális párthoz való közeledéséért szállt sikra, mert véleménye szerint csak így kerülhet kormányra a parasztpárt, ellenkező esetben a liberálisok és a nemzeti párt fognak megegyezni és így a parasztpárt kormányrajutási esélyei ismét elvesznek, holott ez a párt nem tudja többé elviselni az ellenzéki szerepet. A bucaresti-i lapok Madgearu visszaérkezését várják, hogy a tanácskozásokról bővebb részleteket megtudjanak.

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezést Segélyező Csoportja.

Bul. Carol I., 48. sz. 5—10 sz. ajtó.

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezést Segélyező Csoportja a szervezési határidőt f. é. szeptember hó elsejéig kitolta, hogy alkalmas adjon a belépési nyilatkozat egyszerű kiállításával a tagul jelentkezéshez. Tagokat 21—65 éves korig azonnali érvényvel, azon felül 3 havi várakozási idő után léptetünk jogába. Gyógyíthatatlan betegségben szenvedők ne jelentkezzenek, mert ilyeneknek nem fizetik ki a temetkezési járulékot. A múlt héten beiratkozott 161 taggal együtt most már 1907 tagot számlál a csoport. — Az igazgatóság jelenti, hogy a hetedik halottunk: Körek Magdolna varrónőtagunk, aki 48 éves korában hunyt el. A pénzeszedők már megkezdték a járulékok beszedését.

A tagokat érdeklő tudnivalók mindenkor az „Aradi Köziöny“ vasárnapi számában olvashatók.

Művészet.

Irodalmi ünnep készül Erdélyben.

(Kolozsvár, augusztus 7.) Az Erdélyi Irodalmi Társaság idei közgyűlését Gyergyószentmiklóson fogja megtartani. A Magyar Párt közgyűlésével egyidejűleg tartják összejeveteiket az erdélyi magyar írók, művészek, mert azt akarják, hogy a magyarság megmozdulásával kapcsolódjanak össze az erdélyi irodalom fontos értekezlete is. Erdély valamennyi magyar irodalmi egyesületét meghívják a gyergyószentmiklósi közgyűlésre s azt tervezik, hogy a Magyar Párt közgyűlésének programja keretén belül irodalmi ünnepséget rendeznek. December elsején az Erdélyi Irodalmi Társaság Kolozsváron rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a román és szász irodalom legjelesebb reprezentánsait meghívják.

„Rossz zsidónak lenni“ a címe annak a pompás bohózatnak, amit vasárnap este a kitűnő vilnai szin-

társulat ezúttal először mutat be Aradon. Schalom Alechem a 10 évvel ezelőtt elhunyt kivételes tehetségu világhírű zsidó írónak egyik leg-sikerültebb szindarabja a „Rossz zsidónak lenni“, amellyel a kitűnő vilnaiak mindenütt hatalmas sikert arattak. Az előadás előtt M. Mazo igazgató hívós előadást tart Schalom Alechemről, az elhunyt nagy íróról. Jegyek előre válthatók a téli színház pénztáránál.

Kedden lesz a vilnaiak műsoros estje. A hétfőre hirdetett műsoros estet kedden tartják meg a Nyári színházban a vilnaiak. A hétfői napot pihenésre használják fel, hogy annál tökéletesebb és művészebb előadást tudjanak produkálni. A gazdag műsoru est iránt nagy az érdeklődés. Az előadás tiszta jövedelméből az Aradon tragikus körülmények között elhunyt Lares Judit színművésznőnek sírkövet állítanak. Jegyek előre válthatók a téli színház pénztáránál.

Brutális bérkocsis.

Véres verekedés egy aradi uccán a vitelbér miatt.

(Saját tudósítónktól). Véres és felháborító botrány történt ma délután Aradon, a Calea Saguna (Varjessy Lajos-ucca) és a Str. Episcopul Radu (Magyar-ucca) sarkán. Bozsán Lajos aradi vendéglős Ardelean György nevű bérkocsis kocsijára ült és a Matei Corvin (Hunyadi-uccába) hajtatott. Rövid tartózkodás után visszatért lakására és ott a bérkocsisnak 85 lejt adott. A bérkocsis keveslet a pénzt és 100 lejt követelt a vendéglőstől. Bozsán azonban bebizonnyította, hogy a tarifa szerint nem kérhet többet nyolcvan lejté. Ebből szövéátás keletkezett és amikor a vendéglős távozni akart, Ardeleanu György leugrott kocsijáról, nekiesett Bozsánnak és agyba-löbe verte.

A szerencsétlen ember vértől borítva esett össze az ucca közepén és csak a nagy lármára összegyűlt tömegnek sikerült megmenteni őt a brutális ember kezeitől. A tömeg hangulata annyira a bérkocsis ellen fordult, hogyha a rendőrszemek oda nem sietnek, meglincselik a brutális

embert. Ardelean Györgyöt a rendőrség letartóztatta, Bozsánt pedig a bérkocsin bevitték a rendőrségre, ahol az ügyeletes orvos bekötözte súlyos sebeit és azután beszállították a közkórházba. Ardeleanu György ellen megindult a lesgigorubb rendőri eljárás.

S P O R T.

Aradi tennisezők sikere

Aradiak nyerték meg Nagyváradon a „Kárpátalji-Oroszország“ tennisebajnokságait.

Az ungvári atlétikai klub július 28-tól augusztus 1-ig rendezte meg a „Podkarpatska Russ“ 1926. évi tennisebajnokságait. Aradról dr. Luppú és Dörner a Hellas két versenyzője vett részt a versenyen. Az aradiak fényes győzelmet arattak úgy a cseh, mint a magyar versenyzők fölött. Férfi egyes elődöntőjébe Luppú, Lahner, Göncz, Dörner kerültek. Férfi páros döntőjébe Göncz—Halter, MAC-pár és Luppú—Dörner (Hellas Arad) kerültek. A páros döntőt kedden délután játszották le, a két és félórás nagy küzdelemből az aradi pár került ki győztesként. Győztek: 2:6, 1:6, 8:6, 7:5, 8:6 arányban. Az aradiak az első két szetben nem találtak magukra, a harmadik szetben minden erejüket megfeszítve küzdöttek és sikerült úgy a harmadik, mint a negyedik szetet megnyerniök. Az ötödik szetben az aradiak gyilkos tempót diktáltak és már 3:0 vezettek, mikor a MAC-pár egymásután három játékos nyert és egyenített. Ettől kezdve fej-fej mellett haladtak, míg végre is nagy küzdelem után sikerült az aradi párnak az ötödik szetet 8:6 arányban megnyerni.

A singli-elődöntőben Dörner Göncz ellen singlijét az eső miatt nem tudta befejezni. A küzdelem 6:3, 3:6 arányban befejezetlen maradt. A befejezetlen mérkőzést a férfi páros után kellett lejátszani. 2:0 után Dörner kénytelen volt visszalépni, mert a páros annyira kimerítette, hogy erős onrvérés és oldalszurás miatt nem tudott tovább játszani. Luppú győzött Lahner ellen 3:6, 6:4, 8:6 arányban. Az eredményen meglátszik, hogy a nehéz páros után került közvetlenül lejátszásra.

Döntőben Luppú győz Göncz ellen imponáló fölénnyel 6:3, 8:6, 6:1 arányban. Az aradiak újból bebizonnyították, hogy a pesti játékosoknak nemcsak méltó ellenfeleik, hanem velük egyenrangú klasszist képviselnek.

Merénylet

az arad—várad vonat ellen.

Az elmúlt éjszakán fegyveres merényletet követelték az arad—nagyvárad személyvonat ellen. Az Aradról—Nagyvárad felé haladó személyvonatba Nagyszalon-ta közelében, menet közben egy eddig ismeretlen tettes belélt. A golyó az egyik személykocsi ablakát furta át, éppen ott, ahol a kalauz kis padja van, amelyről éppen egy perccel előbb kelt fel a kalauz. Ha a kalauz el nem távozik onnan, akkor a golyó őt találta volna. A vonatot megállították, de az éjszaka sötétjében nem sikerült a tettest elhagyni és ezért a vonatot nemsokára tovább indították. A vizsgálat megindult.

Békés jegyzéket kap Bulgária.

Enyhült a háborus izgalom a Balkánon.

(Belgrád, augusztus 7.) A Vreme című lap jelenti, hogy Jugoszlávia, Románia és Görögország szófiai követői ma nyújtják át közös jegyzéküket a bolgár kormánynak, azonnali intézkedéseket követelve a komitációs betörések megszüntetésére. A jegyzéknek nincsen ultimátum jellege, azonban felelőssé teszi a bolgár kormányt a bandák ezutáni ténykedéséért és kifejti, hogy amennyiben a betörések megismétlődnek, akkor a kisantant államai felmentve érzik magukat a jó szomszédi viszony kötelezettségei alól Bulgáriával szemben.

Bepöröltek egy aradi fiatalembert az elmaradt eljegyzésért.

Érdekes kártérítési per a bíróságon. — Fájdalomdíj a visszament párti miatt.

(Saját tudósítónktól.) A mai házasságkötésekre igen jellemző ügyet tárgyaltak ma az aradi törvényszéken. K. B. egy általánosan ismert aradi magántisztviselő, máskülönbön exvölegény, volt az alperes, akit az exmenyasszony szülei perelték be az eljegyzései kapcsolatos költségeikért, amelyeket most visszakövetelnek a fiatalembertől.

K. B. a fél folyamán az egyik aradi tanciskolában megismerkedett egy aradi gyártulajdonos igen bájos leányával. Az ismeretségből szerelem lett, majd eljegyzés. S csak a kézfogó után derült ki a nagy baj. Nem volt annyira hozomány, mint amennyit az ifjú és a „boldog” völegény remélt és várt. Meg is gondolta K. B. hamarosan a dolgot, visszaküldte a jegygyűrűt s visszalépett a házasságtól.

Ezzel azonban távoiról sem érte véget a különös ügy, mert a cselekedni hagyott leány apja fogta magát s az eljegyzés vétkes felbonthatásából származó károk megtérítése címén kártérítési keresetet indított az exvölegény ellen. Harmincezer lejt követelt az apa a volt völegénytől s a nagy érdeklődéssel várt tárgyalás ma délelőtt folyt le a törvényszéken.

A bíróságon az apa azt vitatta, hogy a fiu mindig ideális házasságról beszélt, hozománnyról szó sem volt s csak az eljegyzés után vette észre, hogy a fiu belőlik akar talpraállni. A völegény ezzel szemben azt fejtette, hogy ma ebben az ügyben van állózat, az csak a völegény lehet. A völegény mindig megmondta, hogy dolgozni akar, azonban pénze nincsen, míg a menyasszony családja részéről nem voltak ilyen őszinték, mert egész az eljegyzésig ígérték a völegénynek, mint a mennyit a valóságban adni tudtak volna. A legnagyobb rosszhiszeműség — mondta — eljegyzési lakoma fejében 30.000 lejt követelni, amikor az esetleg szakértőként kihallgatandó szakácsnő igazolhatná, hogy a lakomán még 30 sze mély sem vett részt s ezeknek is legnagyobb része fia al leány és gyerekek volt. A bíróság nem hozott ítéletet ebben az ügyben, hanem több tanu kihallgatását rendelte el.

Aktuális esetek.

Melyik rosszabb?

Férj és feleség övödnek egymással. Azt mondja az asszony: — Borzasztó lehet annak a férjnek, akinek a felesége tud lózni, de nem akar.

Az ura nem hagyja magát és ráduplázza: — Sokkal kínosabb annak a férjnek a helyzete, akinek a felesége nem tud, de akar...

A legbátrabb.

A strandon két fiatal asszony beszélget:

— Az én férjem itt a legbátrabb ember.

— Hogyan, talán ő itt az életmentő?

— Dehogyan, a szépségverseny bírója...

Igazú van.

Egyik aradi külvárosi kávéházban egy vidéki földbirtokos mulat. Amint ilyenkor szokás, egymás után töri a poharát, megcsokolja a cigányt, majd arra kéri, játszon el neki, valami aktuális nótát. A cigány a mulató vendég fülehez emeli a hegedűt és a következő nótába kezd:

— „Cserebogár, sárga cserebogár, azt sem kértem meddig lesz nyár?”

A földbirtokos dühösen kiált a cigányra:

— A kutyafádat te füstös, hisz ez már régil!

— De instálom Nagyságos ur, nálunk most aktuális...

Az Aradi Iparosok Temetkezését Segélyező csoportja.

A következő két köszönetnyilvánítást kapjuk:

Köszönetnyilvánítás. Elmulasztatlan köteletségemnek tartom köszönetemet kifejezni az aradi iparosok temetkezését segélyező csoportja igazgatóságának azért a gyors és kuláns elintézésért, melyet férjem elhunyt alkalmából a 16.000 lej temetkezési járulék kifizetésekor tanusított. Arad, 1926. augusztus hó 5-én. Özv. Szűcs Demeterné.

Köszönetnyilvánítás. Elmulasztatlan köteletségemnek tartom hálás köszönetemet kifejezni az aradi iparosok temetkezését segélyező csoportja igazgatóságának azért a gyors és kuláns elintézésért, melyet férjem elhunyt alkalmából a 16.000 lej temetkezési járulék kifizetésekor tanusított. Arad, 1926. augusztus hó 5-én. Özv. Zoltán Nándorné.

A tagokat érdeklő tudnivalók az „Aradi Közlöny” vasárnapi számában olvashatók.

MOZI.

xx Zigottó-esték az aradi Marosparti moziban. A humort kedvelő közönségnek ismét bő alkalmá lesz, hogy másfél órán keresztül kacaghasson. Zigottó legújabb 8 felvonásos filmjében lép fel és az ő neve elég garancia arra, hogy aki a rendkívül mulatságos filmet megnézi, az egy kellemesen eltöltött est emlékével távozik a moziból.

xx „Patt és Patachon cirkusz” ma vasárnap és holnap hétfőn az aradi Apolló mozgószínházban Nagy siker mellett vetíti az aradi Apolló mozgószínház a Patt és Patachon arany sorozat I. filmjét. Ez a komédia egyik a legjobboknak az eddig lejátszott Patt és Patachon-filmek közt. Eddig még soha nem látott trükkök kacagtatják meg a publikumot. Az előadások ma, vasárnap fél 5, 6, fél 8 és negyed 10 órakor, hétfőn 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx „Tengerészsors” kalandorfilm bemutatja ma vasárnap az aradi Urá-

niában. Rendkívül érdekes kalandorfilm mutat be ma vasárnap az aradi Uránia mozgószínház Tengerészsors címen, amely keddig marad műsoron. Különös érdekessége ennek a filmnek, hogy a főszerepét Lon Chaney, a Notredamei toronyőr főszereplője játssza. Kevés ilyen lebilincselő erejű és hatásúban tökéletes jó film van. Az előadások ma, vasárnap fél 5, 6, fél 8 és negyed 10 órakor, hétfőn 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jóni „Bécs levidélmabb embere” főszereplők: Várkonyi Mihály és Corda Mária.

xx A „Zendai fogoly” folytatása az aradi Marosparti moziban. Hentzai Rupert 9 felvonásos kalandorfilmje, a Zendai fogoly folytatását hétfőtől kezdve vetíti a Marosparti mozgó. Főszereplők Elene Hammerstein, Adolf Menjou és Bert Lytel. A film még idegesebb, mint a Zendai fogoly előző része. Rendkívül látványos, gyönyörű felvétel. Az előadás negyed 10 órakor kezdődik.

Butorvásárlók figyelmébe!

Igen tisztelt vevőimnek és a tisztelt közönségnek szives tudomására adom, hogy Bruckner Lipót butorgyár cége alatt 1881 óta fennálló detail üzletet, mely a Dácia kávéház mellett volt, feladtam, s a jelenlegi üzlettel semmiféle összeköttetésben nem állok.

Cégeim kizárólag gyártelepemen

Arad, Strada Ghiba Birta 16. alatt árusít most, hol eddig csak viszonteladónak árusítottam, s a horribilis házbérmegtakarítás révén azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az igen tisztelt detail vevőket is engros árban, legelőnyösebben szolgálhatom ki. Mindennemű butorok a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben készülnek és állandóan nagy választékban vannak raktáron.

Salát érdekében tekintse meg raktáramat vételkényszer nélkül! 45 százalékos szállítási kedvezmény a C. F. R. összes vevőire. Csomagolás és vasúthoz szállítás gratis!

Egyedüli cégtulajdonos:

VAJNA ADOLF.

MERCUR vegyszeti gyár

Kozák és Sámson

Cluj, Str. Regina Maria (volt Deak Ferenc-u.) No. 9.

PERLESSGLOSS APRETURA

bőrleavesítő készítményei minden más gyármányt felülmulnak fény és minőség tekintetében.

Minden olpásznak és csizmadiának elsőrangú érdeke, hogy kizárólag a Merour-féle apreturát és perlessgloss-t használja, amennyiben színelhagyott bőröknek az eredeti színet és fényét teljesen visszaadja. Kenésköb-ben nem habzik, s így szelplős foltokat nem hagy maga után!

Kapható: Bosnyák Viktornál, Alkaley

Freres utóda, Bohvartz és Guttmanál és Világ Jánosnál Aradon.

Viszonteladónak nagy árkedvezmény!

Előrehaladott nyári szezon miatt

raktáron levő cikkeket alant felsorolt rendkívül olcsó árban árusítja:

„Renaissance”

divatruház Str. Bratianu 2. (Minorita-palota) Weitzer J.-u.

80 cm. Mintás cérna marocain ... Lej	69
100 cm. Mintás cérna marocain ...	89
100 cm. Mintás marquissette ...	98
Selyem Crep marocain minden színben ...	425
Selyem Crep de chen minden színben ...	590—690
100 cm. Mintás nyers selyem ...	159
Selyem pouplin ing anyag ...	179

Női és férfi kabát- és ruhaszövetek őszi szezon beállta előtt feltűnő olcsó árban!

KÖZGAZDASÁG.

Hétszáz vagon fát rendel Aradvárosa.

Ma délelőtt tartották meg az árlejtést, amelyre hét ajánlat futott be.

(Saját tudósítónktól.) Ma tartották meg nagyarányú érdeklődés közepette a város 700 vagon tűzifa szükségletének fedezésére kiírt árlejtést. A mintegy négy és fél millió lejes szállításra hét ajánlat érkezett be különböző vállalatoktól.

A Boros és Zucker aradi cég 200 vaggont ajánlott 5950 lejért vagononként ab vulcani pályaudvar. A szállítási díj vagononként még 1719 lej tesz ki. A Patria Fatermelő 100 vaggont 6150 lejes és 100 vaggont 5550 lejes árban ajánlott a barakonyi állomástól, szállítási díj 870 lej vagononként. Ugyancsak a Patria a komoni állomástól 50 vaggont 6350 lejes, 50 vaggont 5750 lejes árban ajánlott, itt a szállítási díj vagononként 712 lej, a gurahonci állomásról pedig 600 vaggont 6000 lejes árban ajánlott, szállítási díj 1183 lej vagononként. Lupatu György és Társa soborsini cég 700 vaggont 6550 lejes árban ajánlott, szállítási díj a soborsini állomástól 941 lej. Az Örvényes-Bokszei Faisar és Kereskedelmi Vállalat R.-t 400 vaggont 6200 lejes és 300 vaggont

5700 lejes árban ajánlott, szállítási díj a bokszei állomástól 872 lej vagononként. Ehrenwald Vilmos radnai cég 200 vaggont 6350 lejes, 200 vaggont 5950 lejes árban ajánlott ab Soborsin, szállítási költség vagononként 941 lej. Az Aradvideki Fatermelő R.-t. 200 vaggont 7300 lejes, 100 vaggont 6400 lejes árban ajánlott, szállítási díj Csermőről 872 lej. A Spitz Testvérek aradi cég 300 vaggont 5800 lejes árban ajánlott, szállítási díj Halmágyról 1304 lej vagononként.

Az ajánlatokat előbb a permanens bizottság, majd augusztus 12-én a városi tanács veszi tárgyalás alá s hozzá meg döntését, amely aztán a miniszteriumhoz kerül jóváhagyás végett. Érdekes, hogy a fakereskedők arra kérték a bizottságot, hogy sürgősen szerezze meg a város a miniszteri jóváhagyást, mert a szállítási díjak rövidesen lényegesen emelkedni fognak. A bizottság kijelentette az ajánlattevőknek, hogy a csüförtöki tanácsülés után maga a város egyik tisztviselője viszi fel az aktákat a miniszteriumba jóváhagyás végett.

Feltűnő olcsó üzletes sarok magánház.

Külváros részén 4 telekre osztható, 480 négyszögöl telekkel, azonnal el foglалható, mindkét üzlethelyiség és lakás, áron alul, 550.000 lejért családi okok miatt sürgősen eladó, 250.000 lej készpénzzel átvehető.

Kizárólagos megbízott:

III. Kovács István ügynök Arad, Strada Tace Ionescu No. 2. (Sárosi és Batthyány-nyel-ucca) sarok. 4825

Házvevők figyelmébe.

Belvárosban emeletes magánház, 2 szobás lakással 1.200.000 lej. — 7 lakású emeletes bérház 100.000 lej jövedelemmel 1.300.000 lejért. — 6 lakású földszintes bérház, elfoglalható 3 szoba, fürdőszoba lakással 1.250.000 lejért. — 4 szoba fürdőszobás, villaszerű magánház, parkirozott udvarral, villany, vízvezeték 640 ezer lejért. — 3 szobás magánház Mikos Kelemen-ucca közelébe 450.000 lejért. — Cukorgyár közelébe 2 szobás magánház, udvar, kert 320.000 lejért sürgősen eladók. Megbízott: Geler Ferenc forgalmi irodája Arad, Piata Avram Iancu No. 21. az udvarban. 16764

Eladó tőkebefektetésre kiválóan alkalmas bérházak!

Főúton 15—20 lakással, nagy bérjövédellel. Forray-uccában lakással, üzlethelyiségekkel. — Erzsébet-körúton 2—3 és 7 szobás lakásokkal: — Deák F. és Weitzer János-uccákban, Szabadság-teret övező uccákban emeletes házak üzlethelyiségekkel. — A város szívében több lakásos bérház üzlethelyiségekkel 1.050.000 lejért. — A belváros szélén 8 lakásos bérház, 2 üzlethelyiséggel 400.000 lejért. Megbízott: Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz. 16603

Lelépés nélkül

bérheadó egy 3—4 szobás, parkettás, modern magánház a Deák Ferenc-ucca közelében, 30 napon belül beköltözhető, 3 éves szerződés mellett.

Érdeklődni:

III. Kovács ügynöknel Arad, Str. Tace Ionescu No. 2. (Sárosi és Batthyány-u.) sarok. 4824

Inspectoratul Muncii Reglunea XII. Arad. CONCURS.

La Oficiul de Plasare din Arad, Bulevardul Carol No. 48. este vacant postul de subșef de birou cl. I, având ca salariu de baza 800 lei, plus accesoriile.

Examenul pentru ocuparea acestui post va avea loc la Inspectoratul Muncii, Bulevardul Carol 48, la ziua de 21. August a. c. orele 9 dimineata.

Candidații trebuie să posede diploma de bacalaureat, sau a unei școli echivalente. În cazul, când nu se vor prezenta candidații cu titlul cerut mai sus, vor fi admisi absolvenții a 4 clase secundare.

Odată cu cererea de înscriere, candidații vor prezenta:

1. Actul de naștere.
 2. Certificatul de studii.
 3. Certificat de sănătate.
 4. Dovada satisfacerii serviciului militar.
 5. O declarație de limbile ce posede.
 6. Eventuale certificate dela alte autorități, ori referințe dela persoane particulare, cu cari au avut relații de serviciu.
- Cererile se primesc până la 20. August a. c. Examenul va consta din probe scrise și orale, asupra organizării Ministerului Muncii, și Oficiului de Plasare, limba română geografie și istoria românilor.

Arad, la 6. August 1926.

Inspector central; Popescu.

Zürichben 240 a lej.

Helyi valutáarak. (Augusztus 7.) Pénz: Márka 51, dollár 218, angol font 1050, francia frank 6.50, lira 7.20, cseh korona 6.40, magyar korona 330, dinár 3.65, schilling 31, svájci frank 41. Árú: Márka 52, dollár 220, angol font 1070, francia frank 6.70, lira 7.60, cseh korona 6.60, magyar korona 320, dinár 3.90, schilling 31.50, svájci frank 42. Kifizetések: Berlin 52.85, Amsterdam 89.20, Newyork 225.25, London 1078, Páris 6.90, Milánó 7.61, Prága 6.57, Budapest 320, Zágráb 3.93, Bécs 31.32.50, Zürich 42.90.

Zürichi tőzsdeárnyítás. (Augusztus 7.) Berlin 123.20, Amsterdam 207.75, Newyork 517.62.50, London 2517, Páris 15.45, Milánó 17.37.50, Prága 15.32.50, Budapest 72.40, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.40, Varsó 58, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (Augusztus 7.) Berlin 123.20, Amsterdam 207.75, Newyork 517.50, London 2516.75, Páris 15.55, Milánó 17.40, Prága 15.32.50, Budapest 72.40, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.40, Varsó 58, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Augusztus 7.) Kifizetések: Páris 6.90, Berlin 52.90, London 1077, Newyork 222.25, Milánó 7.49, Zürich 42.95, Bécs 31.40, Prága 6.55, Budapest 31.30. Valuták: Napoleon 870, márka 52.50, leva 1.68, török lira 1.18, angol font 1075, francia frank 7.20, svájci frank 42.50, lira 7.65, drachma 2.60, dinár 222.50, lengyel zloty 15, schilling 31.50, magyar korona 21.50, cseh korona 6.70.

— Eladott aradi ingatlanok. Özv. Ács Mihályné eladta a Str.

10 deka friss teavaj 15 lej

Blanduztej 42. sz. házat 100.000 lejért Halmos József és nejeének. — Özv. Simon Jenőné eladta a Calea Andrei Saguna 135. sz. házat 350.000 lejért Fekete István és nejeének. — Özv. Welsz Marikuzné, Welsz Lajos és Weisz Károly eladták a Strada Andrei Saguna 12—14. sz. házat 390.000 lejért Karton Aladár és Éles Simonnak. — Ernest Sándorné eladta a Strada Serban Voda 13. sz. házat 400.000 lejért Berta Silveszternek. — Özv. Vanicsek Mátyásné eladta a Str. Vanatorj 2. sz. ingatlan 130.000 lejért Ardelean Józsefnek. — Bányai Imre és neje eladták a Calea Ardeleanului ingatlanokat 50.000 lejért Vékus József és nejeének.

Felölös szerkesztő: RETHY JÓZSEF. Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR

ÉRTESÍTÉS

Himző műhelyünket

lakásunkra Arad, Str. Corcotasilor 12. szám alá helyeztük át.

Szíves pártfogást kérünk!

Wirtschaftler Növérek

ÉRTESÍTÉS.

Megnyilt Arad, Str. Eminescu 42.

(volt Deák Ferenc-ucca) református templommal szembe

Nyiri Csatar

férfi és női cipészete. Elvállal mindennemű új munkát és javítást.

CORVIN tejcsarnokban Arad, Str. Corvin (Hunyadi-u.) 4739

Győrffy „MURES” irodája Arad, Strada Unirei (Fehér G.-u.) megvételre ajánl:

a volt Varjassy L., Mikos K., B. Izép-, Révay-, Lipót-uccákban igen olcsó árakon 3 szobás, fürdőszobás magánházakat, azonkívül Aradhegyalja minden községében a kisebb-nagyobb szőlőket és birtokokat. 15249

A lakáskarrieresorsodó

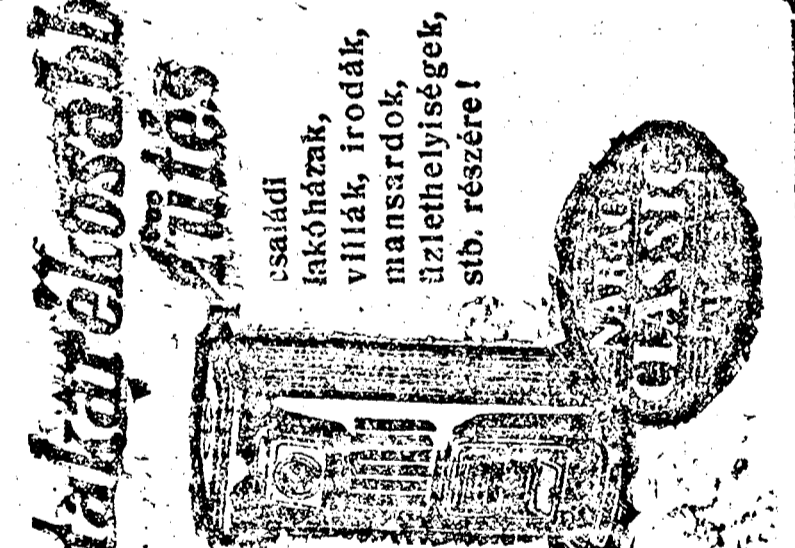
Állás

családi lakóházak, villák, irodák, mansardok, üzlethelyiségek, stb. részére!

Tervező és kivitelező: **Lengyel és Selényi** mérnök, körp. fűtési vállalkozók

Cluj, Calea Victoriei

Szomszéd: **Timisoara, Bul. Mihai Viteazul 7.**

Gőzkazánokat vesznek!

Részletes ajánlatokat

Bivolaru Barcanesti 18 Ploiesti címre kérek.

Vendéglő átvétel!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy Aradon, a Str. Consistorialui és Str. Bratianu (Batthyány és Weitzer J.-u.) sarkán levő volt Werkmeister-tele vendéglő és kerthelyiséget átvettem. Főtörkvésem mindenkor az leend, hogy a felszolgáló kiváló italaimmal, elsőrendű hideg és meleg étellel nagybecsű vendégeim meglezését kiérdemeljem. — Abonens I. rendű 1500 lej, II. rendű 1200 lej. — Minden éjjel 3 óráig nyitva. — Minden éjjel 3 óráig nyitva. — Elsőrendű zenekar. Szives pártfogást kér:

Margarete K. Kanter.

Legkitünőbb, legtisztább és legolcsóbb szén-savas **üdítővíz**

a Kristály!

Kérjük mindenütt! 4765

Berán Béla

férfi fehérnemű vállalata Arad, Str. Greceanu (Ferényi-uca No. 5.)

Ajánlom legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig minden 4410

férfi fehérneműt. Elsőrendű munka. GYARI ÁRAK!

Eladó

hegyalján, 10 perc a villamos megállótól, 12 katasztrális hold jökarban levő termő szőlő 340 Htl. hordó, kásk, permetezők, borszivó gép és 8 szobás uri lakás berendezve, mellékhelyiségekkel, ideai terméssel együtt 850.000 Lej.

Értekezni:

LUSZTBADER ADOLF
Ingatlanforgalmi irodájában
Arad, Strada I. Deceanu No. 2.

Villanymotort

egy 0.3 vagy 0.5
léerős kétfázisú
2 x 105 volt

megvételre keresünk

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Őrizkedjünk

ártalmas arckenőcsök használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. Az ilyen kenőccsel kezelt arc átmenetileg szép, hogy aztán annál borzasztóbb látványt nyújtson. A világ legszebb és legelőkelőbb asszonyai a

Földes MARGIT-crémet

használik, mert zsírtalan, ártalmatlan, rögtön széjti. 4752

Dr. Földes & Hehs Arad.

Verezia Felter

Arad, Str. Motlanu 12. (Forray-u.) Kosmetika. Henna hajfestés. Ondolálás 20 L. Mossás 15 L. Maniőr 15 L.

Fürdődressz. fürdőkepp, flötir-piyama, flötirtörüközö, kötött kabát és mellény, selyemsál, harisnya és közyl legolesóbban kapható:

Szántónál Arad, Str. Eminescu G. (v. Deak Ferenc-uca) Vadászkerület szombon

MARIENBAD
világhírű gyógyhely
az elhizás, gyomor, bél-, és májbajok, reuma, női betegségek és vérszegénység ellen. — Moor, szén-savas és acélfürdők! — Évente százezer betegnek nyújt gyógyulást!

Magánházat

bérbe keresek. Belváros, esetleg külváros részén is lehet, közvetítőjét díjazom. Ajánlatokat „Magánház” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek

Új butorhitel!

reszletfizetésre. Ebédő, háló, fa- és vasbutorok, diványok, matracok, agybetétek, Eden pamiegek, zongora, varrogép, írógép stb. **CAROL GARAI** MAGAZIN DE MOBILE. Arad, Strada Georgehe Lazar No. 5.

Fischer János hölgyfodrász, manikürtörő és modern hajmunka vállalata, Arad, Calea Banatului (v. Asztalos S.-u.) 12. sz. bubihajvágás, vizondolatio, parókák, transformatio, hajrészek és hajfészek leg.olesóbban. Haját veszek. Tanuló fiak és lányok felvételnak.

SOLINGENI „Patria” és STEYR „Waffenrad” kerékpárok
kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók
HAMMER VILMOS
műszerész 1846
Arad, Piata Avram Iancu 5-6.
Motorgummi minden méretben raktáron.

AKUMULÁTOROK
töltése és javítása, RADIO, autó és világitási berendezések részére. Mindennemű akumulatorok raktára!
„OHM” Elektrotechnikai vállalat.
Arad, Piata Stefan cel Mare (Béla-tér) 4.

SHIEB & KAUNTZ harang- és fémdöntő Szibiu (Nagyszoben)
Szállít templomi harangokat garantált békeosztásban. művészi kivitelben a legmesszebbmő jótállás mellett. Hosszu évi tapasztalatok ezen szakmában elsőrendű munkát biztosítanak.
Előnyös fizetési feltételek.
Kérjen külön ajánlatokat.
Képviselő: 4346
HERMANN PECCOLI Arad, Str. Vlaicu 1/3.

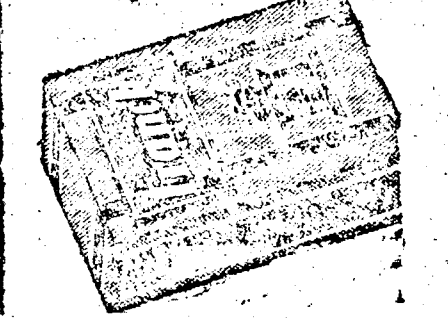
I-a felsősziléziai darabos-kocszot mindenemű ipari és központi fűtési célra
I-a Máhr.-Ostrau darabos árcöntő-kocszot mindenemű öntési és olvasztási célra.
prompt szállít, minden mennyiségben, hivatalos bányában!
Hazai Béla Cluj,
Telefon Interurban: No. 12-75. a sziléziai Ceasar Wollheim-féle kocszművek romániai képviselője. Telefon Interurban: No. 12-75. Rudolf Mező 1852

Fogászat! „Wipla”

a fogászatban Platinázott fogak („Wipla” anyag) újonság 200-250 lej. Arany koronák — fogak garantált arany darabja 850-100 lej. Pém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) Fehér fogak kautsukra darabja 50 lej. Foghuzás (injektioos őrözé telepités-sel) 40 lej. — Vidékieknok megrendelések 24 órán belül eszközöltotnek. 5376

Frida D'MOUDJALLED
világérett fogász
Arad, Bul. Wg. Ferdi. 14. Jozsef főtercsig ut.

Maradályon a régi szokás mellett és használon ezután is kővéjához elbözös Valódi Trumckrol.
Ez olcsóbb teszi a kávét, az ízét pedig erőteljesebbé. A gabonakávéhoz is feltétlenül szükséges a kaládi franc.

Építetők figyelmébe!
TRITTEALER FERENC & COMP. tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Coabuc 15.
A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielégítő legolesóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló építkezéseket és átalakításokat vállal.

Női, férfi kerékpárok, motorkerékpárok, varrógépek Arad, Strada
kedvező fizetések mellett: **Ioan Sambura** Mărășești 8.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden sor hirdetésért a hétköznap 4 lej — bányavasárnap 5 lej — Vasárnap 8 lej, illetve 10 lej. — A vasárnapot követő napokat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A hirdetésnél lejjebb kell megadni a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szerepeljen, amelynek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztatni, illetve helyesbíteni. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

MARGÓTÓL ugyanitt SÜRGŐS üzenet vár „Kék nefelejtés.” 4807

Házasság.

RÓM. KATH. szőhbirtokos, háztulajdonos, ismeretség hiányában ezután nősülne, hozomány megkívántatik. Abszolút diszkrétó biztosítva. Csak teljes című levelekre reagál. Leveléket „27” jellegére az Arad Közlöny kiadójába kér. 4794

HARMINCKET éves, intelligens, szolid állami tisztviselő házasság céljából megismerkedne hűzárú barna, közepertmetű, háziasan nevelt urleánnyal. Teljes diszkrétó. Komoly és teljes című, esetleg fényképpel ellátott leveleket „Korrek” jellegére kér az Arad Közlöny kiadóhivatalába. 4796

Alkalmazás.

DRAUTI közseg (Arad.) jegyzőségénél oklevéllel vagy középkorai végzettséggel bíró egyén impieget alkalmazást nyerhet. Javadalma havi 3000 lej fizetés, egy szobából álló lakás, fűtés és világítás. 4779

MINDENES főzőnő azonnal felvétetik. Hofmann Ottó, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 20. 4798

GÉPIRÁSBAN jártas kisasszonyt azonnal belépésre keres Künstler Vizumiroda. Arad, Dácia szállóval szemben. 4801

KIFUTÓ LEÁNY azonnal felvétetik Arad, Str. Consistoriului 12. I. em. feljárt hátul az udvarban. 600

MEGBIZHATÓ költő mindenest jó fizetéssel keres kéttágu családhoz vidéki járásorvos. Cím az Arad Közlöny kiadóhivatalában. 4788

SOPFŐR, fiatal, jó bizonyítvánnyal rendelkezés állást keres. Cím az Arad Közlöny kiadójában. 4787

SZAKÁCSNŐT jó bizonyítvánnyal keresek azonnalra. Salgó Béláné, Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 5. 4816

KÖZÉPKORU nő gazdaságnak menne vidékre is megy. Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 9. ház mesternél. 4826

ÜGYES kézfőző jó fizetéssel felvétetik „Suzanna” kalapszakon, Arad, Str. Bucur (Eötvös-u.) 15-17. L. 10369

EGY gépész, ki a gézekhez ért, keresetlik a Csálal szállótelepre. 4778

Ingatlan.

BELVÁROSBAN 8 helyiségből álló gyárépület jó karban álló, pincéző, villany, vízvezeték és gázzal felszerelve, 420 négyzetméter területtel, 500.000 lej bankkölcsön 18-as kamattal megterhelve, áron alul átvethető. S több bér- és magánházak a város minden részében eladó. Megbízott Flora-iroda Arad, Bulev. Regina Maria No. 10. 4799

GAZDÁLKODÁSRA alkalmas nagy udvar, nagy gyümölcsös ház, 2 kétszobás, 1 egyszobás, kétszobás elfoglalható lakással, Arad, Str. Cornel Popescu (volt Edelspacher-ucca 18-20. 4804

ELADÓ szabadkézben Arad, Str. Vasile Stroescu 17. sz. (volt Teleky-ucca) 2 uccára szolgáló ház, elfoglalható lakással. Megtekinthető mindennap délelőtt 10-12 óra között. 4806

GAZDÁLKODÁSRA alkalmas magánház Istállal eladó. Arad, Str. dr. Rațiu 86. 4821

Ellátás.

KÉT 10-12 év közötti fiu teljes ellátást nyerhet iskolához közel. Cím az Arad Közlöny kiadójában. 4790

Oktatás.

FRANCIÁT nagyon olcsón tanítok. pótvizsgára előkészítok. Cím az Arad Közlöny kiadójában. 10369

Lakás.

KERESEK azonnalra, legkésőbb szeptember 1-re egy vagy kétszobás uccai butorozatlan garzon lakást konyhával, lehetőleg fürdőszobával. Bárki közvetíti, díjazva lesz. Értesítést kérek a Chateau-Palugyay pezsgőgyár irodájában Arad, Piata Avram Iancu 16. 4795

BELVÁROSBAN, elegáns butorozott szoba keresetlik. Címeket Rudolf Mosse hirdetőjébe Arad kér. 10369

MAGAS házbérrel, vagy lelépéssel kétszobás lakást keresek augusztus 15-re. Cím az Arad Közlöny kiadójában. 4780

Üzletek.

KERESEK gyártási célokra alkalmas egy vagy két nagyobb, világos helyiséget, villany, gáz és vízvezetékkel előnyben. Ajánlatok az Arad Közlöny kiadójába küldendők „Helyiség” jelleg alatt. 4813

SZÉP nagy fizethetőség és egy garage azonnal kiadó. Ortutay palota Arad. 4751

Vétel és eladás.

INTARZIÁS antik szalon, antik komód, ara nykeretes tükör sürgősen eladó. Arad, Str. Consistoriului 12., I. em. 4808

ELADÓ használt ablakok, dupla szárnyú üvegezve, falburkolattal. Arad, Str. Bucur (Eötvös-u.) 7. sz., I. em. 4890

PERZSASZÖNYEGEK készen és rendelkezésre „Jildiz” keleti szőnyeg műteremben. Arad, Str. Tache Ionescu 5. (Sárosi-u.) 4809

PERZSASZÖNYEGEK, gyári ebédő szőnyegek, komplett uszoda, ebédlő, hálóberendezések, íróasztalok, könyvszekrények, rollós íratszekrény, bőrfotelok, vitrin, zongorák, férfikabátok, fű nadrágok, plüsch asztal és scheson terítők, függönyök, stercok, gyermekpaplan, ágy- és asztalremük, kézi mángorló, gyermekkosci, rézmosdó, különböző butorok, disztárgyak, festmények, stb. eladók. Salgó Béla, Arad, Str. Consistoriului 12. sz. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

FRAKKOT, jókarban, magasabb termetre keresek. Bővebbet az Arad Közlöny kiadóhivatalában. 4812

CSEPLŐGARNITURA 6 HP. Máv. fizemben megtekinthető, eladó. Horet Zsiga, Arad, Str. Turnului 3. 4815

RÖVID keresztűres zongora eladó. Arad, Str. Consistoriului 9., ház mesternél. 4817

BENZ autómobil üzembékes állapotban 18-24 HP. 6 üléses eladó. Gáspár, Arad, Str. Moria 2. 4615

NYOLCHETES spickutya eladó. Cím Arad, Str. Barțiu (Rákóczi-u.) 23. 4744

EZÜSTÖT, pianót, zongorákat, szőnyegeket magas árrban veszek. Salon Artistique Arad, Fischer Eliz-palota, Antik butorok részletek kaphatók. 20 6

ANTIK BUTOROKAT, különböző szobaberendezéseket, egyes butorabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgó Béla, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

Különféle.

FELDMÁNN óra és ékszerüzlete Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 2. Ottó árak. Precíz órajavítás. 4308

Bulev. Reg Ferdinand (Boros Beni-téren) 3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségek-ből álló

Lakás átadó november 1-re.

Cím az Arad Közlöny kiadójában. 4819

Feltűnő olcsó földeladások!

Bánátban 30 katasztrális hold legjobb termőföld!

Étel vetéssel, jókarban lévő lakóházzal, gazdasági épületekkel, 60 és holt felszereléssel 26.000 lejért kat. holdanként, kivándorlás miatt sürgősen eladó.

Kizárólagos megbízott Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu 12

Butorozott lakás!

3 szoba, fürdőszoba, konyha és előkamra, gyönyörűen butorozva, gyermeknélküli házaspárnak azonnal kiadó. Megbízott GEIER FERENC forgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21., az udvarban. 16764

Sürgősen keresek

megbízóm részére magas házbér mellett 1, 2 és 3 szobás lakásokat, valamint magán- és bérházakat. GEIER FERENC ingatlanforgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. 16764

Vállalom!

Écszárak üzembehelyezését, rendbehozását vagyileg és technikailag, 6 évi gyakorlati rendelkezésem, 12% ecetet termeltem, vidékre utazok. Szíves megkereséseket „12” jelleg alatt Rudolf Mosse hirdetőbe Arad kérek.

Kisajátításmentes

szőlős házhelyek Vágóhid-u. 10-20. szám alatt olcsón és kedvező fizetéssel feltételek mellett eladók. Értekezhetni a helyszínen mindennap d. u. 8-tól 8-ig.

Daráló malom,

2 közseg központján, 12 lóerős nyersolajmotorral, hozzátartozó 2 szobás lakással és raktárral 350.000 lejért eladó.

Megbízott:

Haász-iroda Arad, Str. Eminescu 12.

Eladó magánház!

A villamos állomás közelében 4 szoba, elő-, fürdőszoba modern magánház kottal, 15-ikén beköltözhető 600.000 lejért. Megbízott: MAIER Arad, Strada Nicu Filipescu 13. (Flórián-ucca. 4802

Több lakások és magánházak bérbe kiadók

1, 2, 8 és 4 szobások, továbbá vendéglők és fűszerüzletek lakással. Érdeklődni ifj. Kovács Ugyanakkor Arad, Take Ionescu 2. (v. Sárosi- és Batthyány-u.) sarok. 4828

Jó megjelenésű, intelligens fiatal ember, ki három nyelven ír és olvas, irodai teendőket jártas, utazói vagy raktárnoki állást keres. Szíves megkeresések „Agilis” jellegre Rudolf Mosse Arad hirdetőbe kérek.

Szöllőkeresők figyelmébe!

Hegyalján, villamos megállóhoz közel 14 katasztrális hold urt szőlő, kolna felszereléssel, 1.000.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott GEIER FERENC forgalmi irodája Arad, Piata Avram Iancu No. 21., az udvarban. 16464

Eladó házak!

Piata Catedral (Tökölly-tér) közelében egy 4 szobás, fürdőszobás lakás, adómentes urt magánház, külön cselédlakással, kis kottal, pincével család okok miatt minden elfogadható ártért sürgősen eladó. — Továbbá a Szerb templom és a vasútállomás közelében 2 szobás lakás, kertes magánházak 150.000 illetve 280.000 lejért eladók esetleg az egyik magánház szeptember 1-től bérbeadó. Végül egy belvárosi fűszerüzlet, egyszobás, fürdőszobás lakással, esetleg iparos műhelynek is kiadó. BOROSS Ugyanakkor Arad, Strada Consistoriului (volt Batthyány-u.) 9. szám. 4818

Építenék

a Ioan Kálvia-uccában egy kétszoba, konyhás lakást annak a részére, aki egy évi házbért előre fizetne. 2-8 évi szerződést adok. Cím az Arad Közlöny kiadójában. 4822

Tűzifát

wagostételekben elsőrendű, száraz minőségben (osor, búkk, gyertyánhasáb vagy dorong) azonnali szállításra ajánl

Aufricht Miksa

takereskedés Arad. 16798
Iroda: Str. Bucur 8. Falep: Cal. Vlot. 1-2.

Építkezési műremek számba menő, pompás fenyvespark és díszcserejk között épült

urt villa

a belváros közvetlen szomszédságában azonnal elfoglalható 4 szoba konyhás lakással, elragadóan szép terrasszal, veteményes- és virágágyakkal, majdnem félholdas telekkel, sertéshizlalás, tehenészet, gazdálkodás céljaira alkalmas, elválasztható külön gazdasági udvarral, 850.000 lejért ELADÓ. Megbízott:

MAIER-iroda, Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-ucca) 13. 4802

Kiadó nov. 1-re

most épülő villaszertű 4 szobás urt lakás
3 éves szerződéssel Arad, Str. Barțiu (Rákóczi-u.) 23. Ugyanott ócska ajtó, ablakok, vaskályhák eladók. 4814